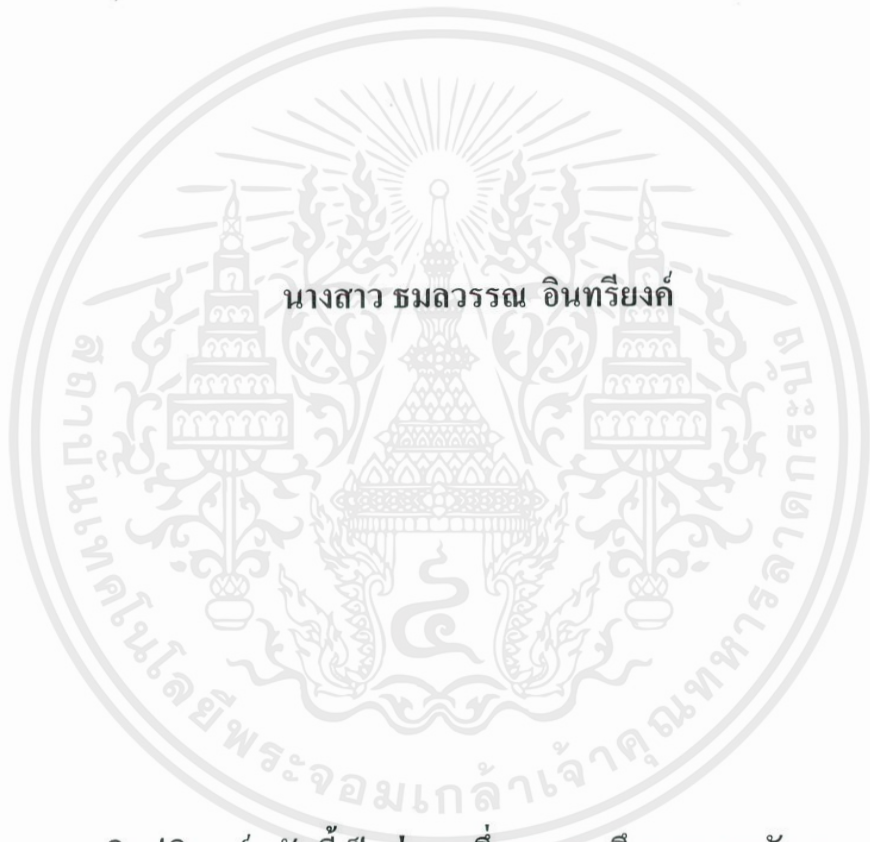

จังหวะของการลวงตา

Rhythm Of Illusion

นางสาว ชมลวรรณ อินทรีย์งค์

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา จิตรกรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2562-2563

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้
ศิลปนิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
จิตรกรรม

.....คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์

.....	ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์นิธิพัฒน์ หอยสังข์ทอง)	
.....	กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิกร คงคา)	กรรมการ
.....	กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.มล.โอภาสจรัส นันทวัน)	
.....	กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์หทัยรัตน์ มณีรัตน์)	กรรมการ
.....	กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์คมสัน หนูเขียว)	
.....	กรรมการ
(รองศาสตราจารย์อัฐพร นิมมาลัยแก้ว)	กรรมการ
.....	กรรมการ
(อาจารย์ณัฐณรธ บัวลอย)	
.....	กรรมการและเลขานุการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนุพงษ์ จันทร)	
.....	อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์
(อาจารย์ณัฐณรธ บัวลอย)	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อศิลปนิพนธ์	จังหวะของการลวงตา
	Rhythm Of Illusion
ชื่อ	นางสาว รมลวรรณ อินทรีย์งค์
รหัสนักศึกษา	59020467
สาขาวิชา	จิตรกรรม
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2562-2563
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ณัฐรัตน์ บัวลอย

บทคัดย่อ

จังหวะของการลวงตา เป็นเรื่องของภาพพื้นผิวที่เกิดจากการสะท้อน เคลื่อนไหวของน้ำ โดยใช้สีสร้างบรรยากาศ สร้างเอฟเฟคของพื้นผิวในช่วง ณ ขณะนั้น น้ำหนักของสีสร้างให้เกิดจังหวะของแสงและเงาสะท้อนที่นุ่มนวล คุณคั้น และงดงาม โดยไม่สนใจรายละเอียดอื่น ๆ สื่อความรู้สึกออกมาเป็นริ้วรอยของฝีแปรง เนื้อสีที่อิสระ มีสีสันสดใส การใช้เนื้อสีสร้างรูปทรงของแสงเงาแทนการใช้เส้น เปลี่ยนแปลงงานจิตรกรรมให้แตกต่าง แสดงเอกลักษณ์ ความรู้สึกอย่างฉับพลัน มีการขัดแย้งของพื้นผิวเปรียบกับขรุขระเข้าไว้ด้วยกัน โครงการเล่มนี้เกิดขึ้นมาจากการที่ข้าพเจ้าประทับใจเรื่องภาพการสะท้อนผิวน้ำ เมื่อภาพวัตถุ หรือสิ่งสะท้อนที่ตกกระทบลงไปยังผิวน้ำเกิดการเคลื่อนไหว กระเพื่อม และมีการหักเหตกกระทบของแสง มันจึงทำให้ภาพที่เราเห็นแปรผันเปลี่ยนไปจากเดิม ซึ่งภาพมันถูกบิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง เหมือนกับภาพลวงตา จนทำให้เกิดจินตนาการจากภาพสะท้อนที่เห็น

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำชี้แนะช่วยแก้ปัญหาตลอดจนให้ความรู้และประสบการณ์ที่ดีแก่ข้าพเจ้า

ขอขอบพระคุณ คณาจารย์ภาควิชาจิตรกรรมทุกท่าน ผู้ซึ่งให้ความรู้แก่ข้าพเจ้าในการ สร้างสรรค์ผลงานศิลปะ และแนะนำในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้

สำหรับคุณงามความดีอันใดที่เกิดจากศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้กับบิดา มารดา ซึ่งเป็นที่รักและเคารพยิ่ง ตลอดจนครูอาจารย์ที่เคารพทุกท่านที่ได้สิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดีให้แก่ข้าพเจ้า

นางสาวธมลวรรณ อินทรีย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญภาพประกอบ.....	ง
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของโครงการ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์.....	2
1.3 แนวความคิดในการสร้างสรรค์.....	2
1.4 ขอบเขตของโครงการ.....	2
บทที่ 2 ที่มาและสร้างสรรค์.....	3
2.1 ที่มา.....	3
2.2 อิทธิพลที่ได้รับจากหลักการวิทยาศาสตร์.....	6
2.3 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปะนามธรรม และกึ่งนามธรรม.....	24
2.4 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน.....	26
2.5 แนวความคิดสร้างสรรค์.....	28
บทที่ 3 วิธีดำเนินการสร้างสรรค์.....	29
3.1 ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง.....	29
3.2 กระบวนการสร้างงาน.....	38
บทที่ 4 วิเคราะห์การสร้างสรรค์.....	45
4.1 วิเคราะห์ทัศนธาตุ.....	45
4.2 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพ.....	54
บทที่ 5 บทสรุป.....	58
บรรณานุกรม.....	59
ภาพผลงานศิลปะ.....	61
ประวัติผู้เขียน.....	64

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
ภาพที่ 2.1 เงาสะท้อนน้ำ 1.....	4
ภาพที่ 2.2 เงาสะท้อนน้ำ 2.....	5
ภาพที่ 2.3 กฎการสะท้อนคลื่น.....	7
ภาพที่ 2.4 การสะท้อนคลื่นผิวน้ำ.....	8
ภาพที่ 2.5 หน้าคลื่นวงกลมตกกระทบกับวัตถุผิวสะท้อนตรง.....	8
ภาพที่ 2.6 หน้าคลื่นตรง ตกกระทบผิวสะท้อนโค้งนูน.....	9
ภาพที่ 2.7 หน้าคลื่นวงกลม ตกกระทบผิวสะท้อนโค้งนูน.....	9
ภาพที่ 2.8 หน้าคลื่นตรง ตกกระทบผิวสะท้อนโค้งเว้า (พารา โบลา).....	10
ภาพที่ 2.9 การผสมสีแบบบวก.....	16
ภาพที่ 2.10 การผสมสีแบบลบ.....	17
ภาพที่ 2.11 แผ่นกรองสี.....	18
ภาพที่ 2.12 ภาพสะท้อนบนพื้นผิวของทะเลสาบใน Pont-Rouge, แคนาดา.....	26
ภาพที่ 2.13 Into the woods : ภาพถ่ายบรรยากาศที่สะท้อนบนพื้นผิวระลอกคลื่นของแม่น้ำ Quebec's Jacques-Cartier.....	27
ภาพที่ 2.14 Oil and water : ภาพถ่ายของเดนิสที่ดูเหมือนจะเคลื่อนไหวเพราะธรรมชาติของ 'เศษส่วน' ที่ซับซ้อนของคลื่นลูกคลื่น.....	27
ภาพที่ 3.1 ภาพร่างโครงการที่ 1 ชั้นที่ 1.....	29
ภาพที่ 3.2 ภาพร่างโครงการที่ 1 ชั้นที่ 2.....	30
ภาพที่ 3.3 ภาพร่างโครงการที่ 1 ชั้นที่ 3.....	30
ภาพที่ 3.4 ภาพร่างโครงการที่ 1 ชั้นที่ 4.....	31
ภาพที่ 3.5 ภาพร่างโครงการที่ 1 ชั้นที่ 5.....	31
ภาพที่ 3.6 ภาพร่างโครงการที่ 2 ชั้นที่ 1.....	33
ภาพที่ 3.7 ภาพร่างโครงการที่ 2 ชั้นที่ 2.....	33
ภาพที่ 3.8 ภาพร่างโครงการที่ 2 ชั้นที่ 3.....	34
ภาพที่ 3.9 ภาพร่างโครงการที่ 2 ชั้นที่ 4.....	34

ภาพที่ 3.10 ภาพร่างโครงการที่ 2 ชั้นที่ 5.....	35
ภาพที่ 3.11 ภาพร่างโครงการที่ 2 ชั้นที่ 6.....	35
ภาพที่ 3.12 ภาพร่างโครงการที่ 2 ชั้นที่ 7.....	36
ภาพที่ 3.13 ภาพร่างโครงการที่ 2 ชั้นที่ 7 (แบบแก้ไข).....	36
ภาพที่ 3.14 ภาพวัสดุอุปกรณ์ 1.....	39
ภาพที่ 3.15 ภาพวัสดุอุปกรณ์ 2.....	39
ภาพที่ 3.16 ภาพวัสดุอุปกรณ์ 3.....	40
ภาพที่ 3.17 ภาพวัสดุอุปกรณ์ 4.....	40
ภาพที่ 3.18 ภาพวัสดุอุปกรณ์ 5.....	41
ภาพที่ 3.19 ภาพวัสดุอุปกรณ์ 6.....	41
ภาพที่ 3.20 ภาพวัสดุอุปกรณ์ 7.....	42
ภาพที่ 3.21 ภาพวัสดุอุปกรณ์ 8.....	42
ภาพที่ 3.22 ภาพขั้นตอนการลงสีส่วนที่ต้องเกลี่ยเรียบ.....	44
ภาพที่ 3.23 ภาพขั้นตอนการลงสีส่วนที่ต้องใช้เนื้อสีปาดสร้างพื้นผิว.....	44
ภาพที่ 4.1 ภาพผลงานชั้นที่ 1 รูปทรง (form).....	46
ภาพที่ 4.2 ภาพผลงานชั้นที่ 1 ลักษณะผิว (Textures).....	47
ภาพที่ 4.3 ภาพผลงานชั้นที่ 1 ลักษณะผิว (Textures).....	47
ภาพที่ 4.4 ภาพผลงานชั้นที่ 1 ลักษณะผิว (Textures).....	48
ภาพที่ 4.5 ภาพผลงานชั้นที่ 2 รูปทรง (form).....	50
ภาพที่ 4.6 ภาพผลงานชั้นที่ 2 ลักษณะผิว (Textures).....	51
ภาพที่ 4.7 ภาพผลงานชั้นที่ 2 ลักษณะผิว (Textures).....	51
ภาพที่ 4.8 ภาพผลงานชั้นที่ 2 ลักษณะผิว (Textures).....	52
ภาพที่ 4.9 ภาพผลงานชั้นที่ 1.....	54
ภาพที่ 4.10 ภาพผลงานชั้นที่ 2.....	56
ภาพที่ 5.1 ภาพผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1.....	62
ภาพที่ 5.2 ภาพผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 2.....	63

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของโครงการ

การสะท้อน คือ การที่คลื่นเคลื่อนที่ไปตกกระทบกับสิ่งกีดขวางหรือรอยต่อระหว่างตัวกลางแล้วเปลี่ยนทิศสะท้อนกลับ มาในตัวกลางเดิม ปรากฏการณ์ที่เรามักเห็นได้บ่อยในเรื่องการสะท้อนคือ การได้ยินเสียงก้อง ซึ่งเกิดจากการที่คลื่นเสียงวิ่งไปกระทบกับสิ่งกีดขวาง เช่น กำแพง แล้วสะท้อนกลับมา โดยที่ระยะเวลาในการเดินทางไปและกลับมีค่ามากพอที่หูเราจะแยกได้ การสะท้อนนั้นมีหลักการที่สำคัญคือ มุมตกกระทบเท่ากับมุมสะท้อน ซึ่งเราเรียกหลักการนี้ว่า กฎการสะท้อน ซึ่งแสดงคลื่นน้ำที่เคลื่อนที่ไปตกกระทบกับสิ่งกีดขวางแล้วสะท้อนออกมา การสะท้อนของแสงนั้นเกิดขึ้นได้บริเวณทุกผิวสัมผัสระหว่างตัวกลางสองชนิด โดยที่ดัชนีการหักเหแสงของผิวสัมผัสทั้งสองชนิดนั้นต้องมีค่าไม่เท่ากัน เช่น การสะท้อนของแสงบนกระจกเงา คือการสะท้อนของแสงบริเวณผิวสัมผัสของแก้วกับโลหะที่ฉาบไว้ ส่วนการสะท้อนบนผิวน้ำ คือการสะท้อนที่เกิดขึ้นบริเวณผิวสัมผัสของน้ำกับอากาศ ปกติแล้วแสงสะท้อนส่วนหนึ่งจะเกิดการสะท้อนกลับไปยังผิวสัมผัสของวัตถุ ส่วนที่เหลือนั้นจะเกิดการหักเหของแสงไปยังตัวกลางอื่น ๆ

ในชีวิตคนเรามักจะสามารถเห็นเงาสะท้อนของตัวเองจากบนผิวน้ำคล้ายกับเงาสะท้อนในกระจกเวลาที่เราไปยืนอยู่ใกล้ๆ ธรรมชาติก็เหมือนกัน มักจะเกิดจากการที่ธรรมชาติด้วยตัวเองมากระทำให้เกิดภาพที่บิดเบือนไปจากเดิม จนเกิดการแปรผันเปลี่ยนเป็นภาพที่ทั้งคาดเดาได้ และไม่ได้ คล้ายกับเป็นภาพที่กำลังลวงตาเราอยู่ โดยคนเราจะมองเห็นภาพต่าง ๆ ได้จากการที่แสงไปตกกระทบกับวัตถุแล้วสะท้อนมาสู่เลนส์ตาเรา ผ่านเข้ามาในลูกตา ทำให้เกิดภาพบนจอตา ที่อยู่ด้านหลังของลูกตา แล้วส่งข้อมูลของวัตถุที่มองเห็นผ่านเส้นประสาท ไปสู่สมอง สมองจะทำการแปลข้อมูลเป็นภาพวัตถุนั้น ๆ เป็นความเข้าใจต่อสิ่งที่มองเห็น

เมื่อเราสังเกตเห็นการแปรผันของรูปทรงธรรมชาติที่เกิดจากการสะท้อนของน้ำ ที่เรามักพบเจอในทุก ๆ วันนั้น เลยเกิดความคิด นำเอาสิ่งที่เห็นไปตามธรรมชาติที่เห็น มาสร้างคุณค่าให้เกิดอีกทัศนะมุมมองใหม่ตามจินตนาการ โดยแสดงอารมณ์ที่หลากหลายที่ไม่แน่นอน เพื่อดึงเอาความ

งามที่ซ่อนอยู่ ภายใต้ภาพลวงตานั้น สร้างเส้น สี พื้นผิว แสดงออกมาจนเกิดความคิดสร้างสรรค์ผลงานศิลปะนิพนธ์ “จังหวะของการลวงตา”

1.2 วัตถุประสงค์ของการสร้างสรรค์

วัตถุประสงค์ของผลงาน คือ เพื่อแสดงให้เห็นถึงจินตนาการสถานะของภาพสะท้อนที่แปรผันเคลื่อนไหวของน้ำที่สร้างรูปทรงเกิดใหม่ในอีกมิติ แสดงให้ทุกคนเห็นมุมมองอีกมุมมองของภาพที่เกิดจากธรรมชาติซ่อนทับธรรมชาติจนเกิดเป็นภาพใหม่ในมุมมองของข้าพเจ้า

1.3 แนวความคิดในการสร้างสรรค์

แนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน มาจากการที่ข้าพเจ้ามีความชื่นชอบส่วนตัวในเรื่องการแปรผันเปลี่ยนของรูปทรงธรรมชาติที่เกิดจากการสะท้อนของน้ำ มันเหมือนเปรียบคล้ายๆ กับดวงตาของเราให้ไปมองใกล้ๆ เลยนำเอาสิ่งที่เป็นไปตามธรรมชาติ มาสร้างให้เกิดอีกมุมมองใหม่ตามจินตนาการ โดยแสดงอารมณ์ที่หลากหลายที่ไม่แน่นอน แสดงความโรแมนติกของสีสัน ความเคลื่อนไหวอย่างมีจังหวะ ผ่านฝีแปรงบลัชสโตก การปาดเนื้อสีด้วยเกรียง เพื่อแสดงความเป็นระดับของจังหวะการเคลื่อนไหวของน้ำ

1.4 ขอบเขตของโครงการ

1. ผลงานศิลปะนิพนธ์ของข้าพเจ้ามีรูปแบบมาจากภาพถ่าย แต่นำมาปรับแต่ง ใช้สีสร้างบรรยากาศ น้ำหนักของสีสร้างให้เกิดจังหวะของแสงและเงาสะท้อนที่นุ่มนวล คุณัน และงดงาม โดยไม่สนใจรายละเอียดอื่น ๆ สื่อความรู้สึกออกมาเป็นร็วรอยของฝีแปรง เนื้อสีที่อิสระ มีสีสันสดใส การใช้เนื้อสีสร้างรูปทรงของแสงเงาแทนการใช้เส้น เปลี่ยนแปลงงานจิตรกรรมให้แตกต่าง แสดงความรู้สึกอย่างฉับพลัน ชัดแย้งพื้นผิวเรียบกับขรุขระเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อแสดงถึงระดับของเอฟเฟค

2. แนวทางการสร้างสรรค์เป็นแนวนามธรรม (Abstract Art) และ กึ่งนามธรรม (Semi Abstract)

3. ถ่ายทอดเป็นงานจิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ

4. จำนวนงานมี 2 ชิ้น

4.1 ขนาด 150x200 เซนติเมตร

4.2 ขนาด 110x140 เซนติเมตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

ที่มาและแนวความคิดสร้างสรรค์

ในโลกของความเป็นจริงชีวิตคนเรามักจะสามารถเห็นเงาสะท้อนของวัตถุต่าง ๆ จากบนผิวน้ำคล้ายกับเงาสะท้อนในกระจก ธรรมชาติก็เหมือนกัน มักจะเกิดจากการที่ธรรมชาติด้วยกันเองมากระทำให้เกิดภาพที่บิดเบือนไปจากเดิมจนเกิดกลายแปรผันเปลี่ยนเป็นภาพที่เราคาดเดาไม่ได้ เหมือนกับภาพนั้น ๆ กำลังลวงตาเราอยู่ เราเรียกปรากฏการณ์นี้ว่า ภาพลวงตา ซึ่งก็คือ ภาพที่หลอกตาให้มองเห็นและรับรู้ผิดพลาดไปจากความเป็นจริง ส่วนใหญ่สายตาจะรับรู้ผิดพลาดเกี่ยวกับรูปทรง ขนาด และสี ในบางครั้งตาของคนเราก็ไม่ได้เห็นสิ่งที่เป็นอยู่จริงเสมอไปและสามารถถูกหลอกได้ง่าย ตาและสมองของคนเราจะทำงานประสานกันอย่างใกล้ชิดมาก โดยตาทำหน้าที่รับภาพเข้ามา ส่วนสมองทำหน้าที่ประมวลผลและวิเคราะห์ว่าภาพที่รับเข้ามาเป็นภาพอะไร มีสีอะไร เป็นภาพเคลื่อนไหวหรือภาพนิ่ง เมื่อแสงจากวัตถุกระทบกับเลนส์ตาจะเกิดการหักเหและเกิดเป็นภาพจริงบริเวณจอตา และจอตาจะดูดซับและแปลงภาพให้เป็นสัญญาณไฟฟ้าส่งต่อไปยังสมองเห็นการแปรผันของรูปทรงธรรมชาติที่เกิดจากการสะท้อนของน้ำ สิ่งที่เป็นไปตามธรรมชาติ ถูกสร้างให้เกิดอีกมุมมองใหม่ตามจินตนาการ โดยแสดงอารมณ์ที่หลากหลายที่ไม่แน่นอน ดังนั้นข้าพเจ้าจึงได้ศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ อีกทั้งความประทับใจ นำมาวิเคราะห์ประมวลผลเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน

2.1 ที่มา

ความเป็นมาในการสร้างผลงานศิลปะของข้าพเจ้าเริ่มเกิดขึ้นมาจากการที่ข้าพเจ้าสนใจเรื่องภาพการสะท้อนผิวน้ำ เมื่อภาพวัตถุ หรือสิ่งสะท้อนที่ตกกระทบลงไปยังผิวน้ำเกิดการเคลื่อนไหว กระเพื่อม และมีการหักเหตกกระทบของแสง มันจึงทำให้ภาพที่เราเห็นแปรผันเปลี่ยนไปจากเดิม ซึ่งภาพมันถูกบิดเพี้ยนไปจากความเป็นจริง เหมือนกับภาพลวงตา จนทำให้เกิดจินตนาการจากภาพที่เห็น เห็นสิ่งที่ถูกสะท้อนเป็นอีกอย่าง เมื่อภาพมันเกิดการเบลอ การไม่ชัด เคลื่อนสั้นไหวโดยการ

เป็นไปของธรรมชาติ เช่น กระแสลม รวมถึงตำแหน่งของแสงอีกด้วย แต่เมื่อกระแสลมหยุดนิ่ง ผิวน้ำกลับสู่สภาวะเดิมภาพที่เราเห็นก็จะกลับกลายเป็นเพียงแค่ภาพที่สะท้อนเสมือนภาพจากกระจกเงา ภาพที่เห็นไม่ว่าจะเป็นภาพลวงตา แสงเคลื่อนที่ผ่านน้ำ สะท้อนวัตถุ ผิวน้ำ พื้นผิวน้ำที่เกิดตามธรรมชาติ สีของแสง ของภาพสะท้อน มักมีเวลาของมัน ก็จะมีสี และรูปร่าง รูปแบบ เปลี่ยนไปตามเวลาของมัน ข้าพเจ้าคิดว่าน้ำเป็นสิ่งที่เชื่อมต่อธรรมชาติกับตัวเรา เมื่อได้เห็นภาพนั้น ๆ มันกลับทำให้สะท้อนความรู้สึกสภาวะในจิตใจออกมา จึงนำเอาภาพที่เห็นจากมุมมองของตนเองมาสร้างสรรค์ แสดงความงาม และคุณค่าทางความหมาย แสดงอารมณ์ความรู้สึก และสีสันในจินตนาการ ผ่านการเคลื่อนไหวของฝีแปรง สร้างสรรค์โลกแห่งมายา ที่มาจากโลกแห่งความเป็นจริง จวบจนเกิดมาเป็นโครงการนี้

ภาพที่ 2.1 เงามสะท้อนน้ำ 1 (ภาพโดยผู้จัดทำศิลปนิพนธ์, 2562)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.2 เงาสะท้อนน้ำ 2 (ภาพโดยผู้จัดทำศิลปนิพนธ์, 2562)

สรุปว่าทั้งหมดที่กล่าวมาก่อให้เกิดเป็นแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์งานศิลปะ จังหวะของการลวงตา เกิดจากการที่ข้าพเจ้าชื่นชอบ และสนใจเรื่องภาพการสะท้อนของผิวน้ำ จึงเกิดแรงบันดาลใจ เกิดแรงผลักดันในการสร้างสรรค์ผลงาน คิดว่าน้ำเป็นการสิ่งที่เชื่อมต่อธรรมชาติกับตัวเรา เมื่อได้เห็นภาพนั้น ๆ มันทำให้สะท้อนความรู้สึกสภาวะในจิตใจออกมา จึงนำเอาภาพที่เห็นจากมุมมองของตนเองมาสร้างสรรค์เป็นงานจิตรกรรมผ่านจินตนาการที่เกิดจากการที่อารมณ์ความรู้สึกแสดงสีสันทันในจินตนาการ แสดงเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลัน ใช้ทัศนธาตุนี้เป็นตัวเชื่อมต่อสื่อสารกับผู้คน เสนอมุมมองในอีกมิติที่ข้าพเจ้าต้องการให้ทุกคนได้เห็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 อิทธิพลที่ได้รับจากหลักการทางวิทยาศาสตร์

สมบัติการสะท้อนของคลื่น

สมบัติของคลื่น

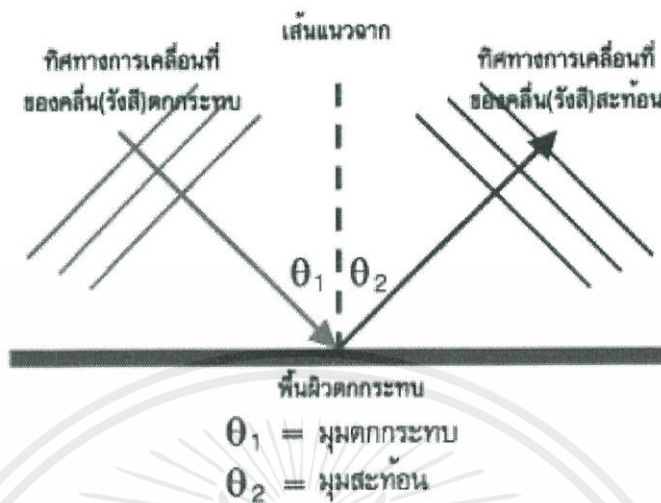
คลื่นต้องมีสมบัติครบทั้ง 4 ข้อ ได้แก่

1. การสะท้อนกลับ (Reflection)
2. การหักเห (Refraction)
3. การแพร่กระจายคลื่น (Diffraction)
4. การแทรกสอดของคลื่น (Interference)

การสะท้อน (Reflection) หมายถึง การที่หน้าคลื่นใด ๆ เกิดการเปลี่ยนแปลงทิศทางการเคลื่อนที่ ณ บริเวณรอยต่อของตัวกลางสองชนิด ทำให้หน้าคลื่นนั้น ๆ เคลื่อนที่กลับไปในทิศของตัวกลางชนิดแรก ตัวอย่างเช่น การสะท้อนของแสง คลื่นเสียง หรือ คลื่นน้ำโดยใช้กฎการสะท้อนในธรรมชาติของแสงนั้น เมื่อแสงเดินทางมาตกกระทบลงบนวัตถุจะทำให้เกิดมุมสองมุม คือมุมตกกระทบที่เกิดจากแสงตกกระทบมายังวัตถุ และเกิดมุมสะท้อนจากการสะท้อนของแสงกลับไปยังทิศของตัวกลางแรก ซึ่งมุมทั้งสองดังกล่าวนี้จะทำมุมกับเส้นตั้งฉากของวัตถุ โดยที่มุมตกกระทบจะมีขนาดเท่ากับมุมสะท้อนเสมอ

การสะท้อนของคลื่น (Reflection)

การสะท้อนของคลื่นเป็นปรากฏการณ์ที่สำคัญประการหนึ่งของคลื่น ถือได้ว่าเป็นสมบัติของคลื่นอย่างหนึ่ง จะเกิดขึ้นเมื่อคลื่นเคลื่อนที่ไปพบสิ่งกีดขวาง หรือเปลี่ยนตัวกลางในการเคลื่อนที่ โดยคลื่นที่เคลื่อนที่ไปกระทบสิ่งกีดขวางเรียกว่า คลื่นตกกระทบ และคลื่นที่สะท้อนออกมาเรียกว่าคลื่นสะท้อน การสะท้อนของคลื่นต้องเป็นไปตามกฎการสะท้อนของคลื่น ดังนี้

ภาพที่ 2.3 กฎการสะท้อนคลื่น

กฎการสะท้อนคลื่น

1. มุมตกกระทบเท่ากับมุมสะท้อนเสมอ
2. รังสีตกกระทบ เส้นปกติ รังสีสะท้อน อยู่ในระนาบเดียวกัน

ผลของการสะท้อนของคลื่นที่ควรทราบ คือ

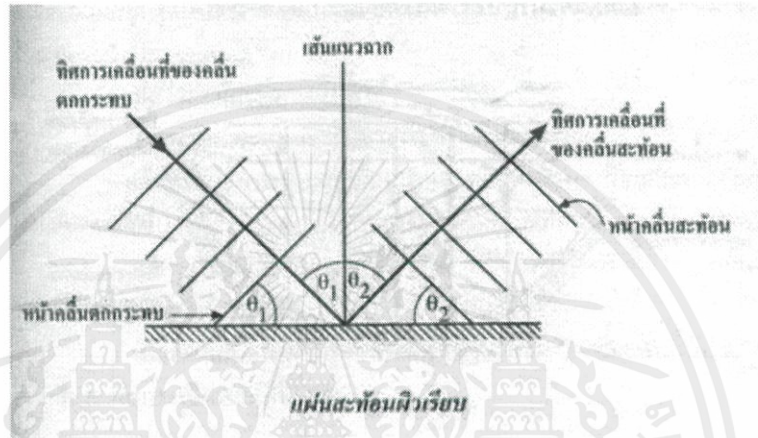
1. ความถี่ของคลื่นสะท้อนมีค่าเท่ากับความถี่ของคลื่นตกกระทบ
2. อัตราเร็วและความยาวคลื่นของคลื่นสะท้อนมีค่าเท่ากับอัตราเร็วและความยาวคลื่นของคลื่นตกกระทบ
3. ถ้าการสะท้อนไม่สูญเสียพลังงาน จะได้แอมพลิจูดของคลื่นสะท้อนมีค่าเท่ากับแอมพลิจูดของคลื่นตกกระทบ

การสะท้อนของคลื่นผิวน้ำ

คลื่นสะท้อนเป็นแบบปลายอิสระ (เฟสของคลื่นสะท้อนจะไม่เปลี่ยนแปลง)

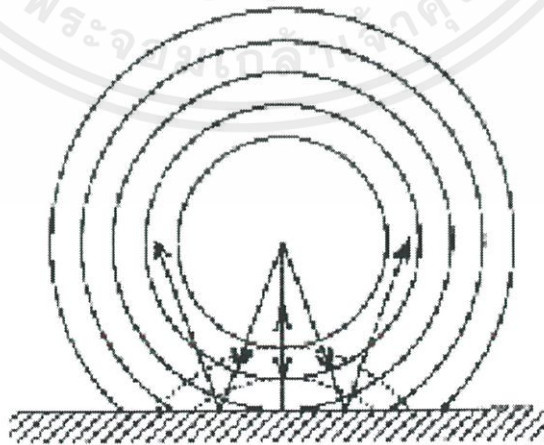
(ก) การสะท้อนของคลื่นหน้าตรง กับผิวสะท้อนตรง จะได้คลื่นสะท้อนหน้าตรง

*คลื่นผิวน้ำหน้าตรงกระทบแผ่นตั้งฉาก

ภาพที่ 2.4 การสะท้อนคลื่นผิวน้ำ

(ข) หน้าคลื่นวงกลมตกกระทบกับวัตถุผิวสะท้อนตรง ได้หน้าคลื่นสะท้อนเป็นหน้าคลื่นวงกลม

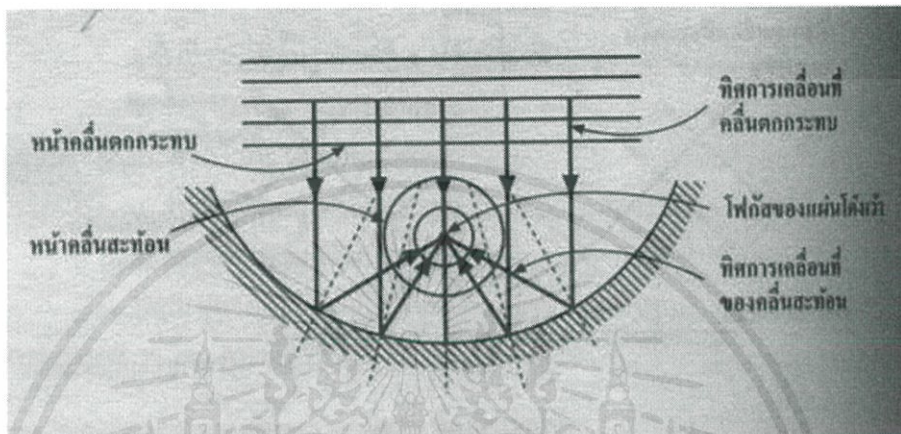

ภาพที่ 2.5 หน้าคลื่นวงกลมตกกระทบกับวัตถุผิวสะท้อนตรง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(จ) หน้าคลื่นตรง ตกกระทบผิวสะท้อนโค้งเว้า (พาราโบลา) ได้หน้าคลื่นสะท้อนวงกลมแผ่ออก จากจุดโฟกัสของโค้งพาราโบลา

***คลื่นผิวในวงกลมกระทบแก่ผิวโค้งเว้า**

ภาพที่ 2.8 หน้าคลื่นตรง ตกกระทบผิวสะท้อนโค้งเว้า (พาราโบลา)

(ฉ) หน้าวงกลม กำเนิดจากจุดโฟกัสของโค้งพาราโบลา ตกกระทบผิวสะท้อนโค้งเว้า (พาราโบลา) ได้หน้าคลื่นสะท้อนเป็นคลื่นหน้าตรง (ลักษณะตรงกันข้ามกับ หัวข้อ (จ))

แสงและการมองเห็น

แสง คือพลังงานรูปหนึ่งที่ไม่มีตัวตน แต่สามารถทำงานได้ แสงช่วยให้เรามองเห็นสิ่งต่างๆ แสงเปลี่ยนมาจากพลังงานรูปหนึ่งแล้วยังเปลี่ยนไปเป็นพลังงานรูปอื่นได้

แสงและแหล่งกำเนิดแสง

แสงถือได้ว่าเป็นคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าชนิดหนึ่งที่มีความยาวคลื่นตั้งแต่ 380-780 นาโนเมตร แต่อาจประมาณได้ว่า 400-700 นาโนเมตร

แสงสีขาว เมื่อเดินทางผ่านปริซึมจะกระจายออกเป็นแสงสีต่างๆ คือม่วง น้ำเงิน เขียว เหลือง แสด และแดง เหตุการณ์นี้ค้นพบโดยนักวิทยาศาสตร์ชาวอังกฤษ ชื่อ ไอแซค นิวตัน ซึ่งเขาเรียกแสงสี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่างๆ นี้ว่าสเปกตรัม (spectrum) ความแตกต่างระหว่างสีของแสงแต่ละชนิด สามารถพิจารณาจากการกระจายของพลังงาน (energy distribution) ในแต่ละความยาวคลื่น

แหล่งกำเนิดแสง

ดวงอาทิตย์ถือเป็นแหล่งกำเนิดแสงตามธรรมชาติที่มนุษย์เรารู้จักกันมากที่สุด แหล่งกำเนิดแสงอีกประเภทหนึ่งซึ่งไม่ได้เกิดตามธรรมชาติ แต่เกิดจากการกระทำหรือการประดิษฐ์คิดค้นของมนุษย์ขึ้นมา เช่น แสงจากเทียนไข แสงจากหลอดไฟฟ้า แสงเหล่านี้จัดเป็นแสงจากแหล่งกำเนิดแสงประดิษฐ์

สีของแสงที่เกิดจากแหล่งกำเนิดแสงตามธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งแสงอาทิตย์ จะมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอตามตำแหน่งของดวงอาทิตย์บนท้องฟ้า เช่นแสงของดวงอาทิตย์ในเวลาเที่ยงวันจะมีความเข้มแสง มากและเป็นสีขาว ในขณะที่แสงของดวงอาทิตย์ในเวลาเย็นจะมีความเข้มแสง น้อยและเป็น สีเหลืองหรือส้ม และในสภาพอากาศที่มีความแตกต่างกันแสงจากดวงอาทิตย์ก็มีความแตกต่างกัน โดยจะเห็นได้จากแสงสว่างในที่ร่มเวลาที่ท้องฟ้ามีเมฆกับแสงแดดที่ส่องตรงจากดวงอาทิตย์จะมีสี และความเข้มแสงที่แตกต่างกัน

จากปัญหาของการเปลี่ยนแปลงความเข้มและสีของแสงจากดวงอาทิตย์อยู่เสมอ ดังนั้นจึงไม่เหมาะสม สำหรับเป็นแหล่งกำเนิดแสงในการเปรียบเทียบสี การใช้แสงจากหลอดไฟฟ้าจะเหมาะสม กว่าเนื่องจากให้แสงที่มีความสม่ำเสมอ ใดก็ได้ แสงจากหลอดไฟฟ้าก็มีให้เลือกใช้มากมายหลายชนิดเช่นหลอดไฟทั้งสแตนด์ หลอดฟลูออโรเรสเซนต์ เป็นต้น การเลือกใช้หลอดไฟฟ้าแบบใดเป็นหลอดมาตรฐานสำหรับการเปรียบเทียบสี นั้นต้องพิจารณาที่อุณหภูมิสี (colour temperature) ของแสงที่ได้จากหลอดนั้น ๆ เป็นสำคัญ

อุณหภูมิสีของแสงใด ๆ หาได้จากการเปรียบเทียบสีของแสงนั้นกับสีของแสงที่เปล่งออกมาจาก black body เมื่อถูกทำให้ร้อน ถ้าสีของแสงใดๆ เหมือนกับสีที่เปล่งออกมา black body ณ อุณหภูมิใด จะเรียกว่า สีของแสงมีอุณหภูมิสีเท่านั้น โดยมีหน่วยเป็นเคลวิน (K) ยกตัวอย่างเช่น แสงจากหลอดไฟทั้งสแตนด์มีสีเหมือนกับแสงที่เปล่งออกมาจาก black body ที่มีอุณหภูมิประมาณ 2854 เคลวิน ดังนั้นเราจะเรียกว่าไฟทั้งสแตนด์ มีอุณหภูมิสี 2854 เคลวิน

การผสมสีของแสง

สีเป็นปรากฏการณ์ของการรับรู้เกี่ยวกับการมองเห็นอย่างหนึ่งของมนุษย์ เช่นการรับรู้ว่า ดอกกุหลาบเป็นสีแดง ใบไม้เป็นสีเขียว เป็นต้น และจากคำนิยามว่าสีเป็นการรับรู้ ดังนั้นจึงไม่มีตัวตนอยู่เป็นสสารในทางฟิสิกส์ คือไม่เป็นของแข็ง ของเหลว และก๊าซ สีจะเกิดขึ้นได้ต้องมีองค์ประกอบอย่างน้อย 2 ประการคือ แสง และผู้สังเกต ลองนึกดูว่า ถ้าเราเดินเข้าไปในห้องที่ไม่มีแสงใด ๆ เลย เราก็ไม่สามารถมองเห็นวัตถุและสีใด ๆ ได้ และหากเราเดินเข้าไปในห้องที่สว่างไสว แต่ปิดตาเสีย เราก็จะไม่เห็นสีใด ๆ ได้เช่นกัน การรับรู้สีเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีแสงเดินทางเข้าไปสู่ตา โดยตาของมนุษย์จะทำหน้าที่เป็นส่วนรับแสงและส่งสัญญาณไปยังสมองเพื่อแปลสัญญาณดังกล่าวเป็นการรับรู้สีต่าง ๆ

ภายในตาจะมีส่วนที่เรียกว่าเรตินามีหน้าที่รับแสง และเปลี่ยนแสงเป็นกระแสประสาท โดยมีเซลล์รับแสงอยู่สองประเภทคือเซลล์รับแสงรูปแท่งและเซลล์รับแสงรูปกรวย เซลล์รับแสงรูปแท่งจะทำงานเมื่อแสงน้อย ส่วนเซลล์รับแสงรูปกรวยจะทำงานเมื่อมีแสงมากและเป็นเซลล์ที่ทำให้เกิดการรับรู้สี โดยแสงเซลล์รับแสงรูปกรวยมี 3 ชนิด คือเซลล์ที่ไวต่อแสงสีแดง (เรียกว่า L) สีเขียว (เรียกว่า M) และสีน้ำเงิน (เรียกว่า S) เมื่อได้รับแสง เซลล์รับแสงทั้งสามจะถูกกระตุ้นในอัตราส่วนที่ต่างกันขึ้นกับสีและความเข้มของแสงที่ตกกระทบ และสมองก็จะแปลสัญญาณที่แตกต่างกันนั้นเป็นสีต่าง ๆ อีกที

ทฤษฎีสี

สี (COLOUR) หมายถึง ลักษณะกระทบต่อสายตาให้เห็นเป็นสีมีผลถึงจิตวิทยา คือมีอำนาจให้เกิดความเข้มของแสงที่อารมณ์และความรู้สึกได้ การที่ได้เห็นสีจากสายตาสายตาจะส่งความรู้สึกไปยังสมองทำให้เกิดความรู้สึกต่าง ๆ ตามอิทธิพลของสี เช่น สดชื่น ร้อน ตื่นเต้น เสรี สีมีความหมายอย่างมากเพราะศิลปินต้องการใช้สีเป็นสื่อสร้างความประทับใจในผลงานของศิลปะและสะท้อนความประทับใจนั้นให้บังเกิดแก่ผู้ดูมนุษย์เกี่ยวข้องกับสีต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลาเพราะทุกสิ่งที่อยู่รอบตัวนั้นล้วนแต่มีสีอันแตกต่างกันมากมาย สีเป็นสิ่งที่ควรศึกษาเพื่อประโยชน์กับตนเองและผู้สร้างงานจิตรกรรมเพราะ เรื่องราวของสีนั้นมีหลักวิชาเป็นวิทยาศาสตร์จึงควรทำความเข้าใจ วิทยาศาสตร์ ของสีจะบรรลุผลสำเร็จในงานมากขึ้น ถ้าไม่เข้าใจเรื่องสีดีพอสมควร ถ้าได้ศึกษาเรื่องสีดีพอแล้ว งานศิลปะก็จะประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี

คำจำกัดความของสี

1. แสงที่มีความถี่ของคลื่นในขนาดที่ตามนุษย์สามารถรับสัมผัสได้
2. แม่สีที่เป็นวัตถุ (PIGMENTARY PRIMARY) ประกอบด้วย แดง เหลือง น้ำเงิน
3. สีที่เกิดจากการผสมของแม่สี

คุณลักษณะของสี

สีแท้ (HUE) คือ สีที่ยังไม่ถูกสีอื่นเข้าผสม เป็นลักษณะของสีแท้ที่มีความสะอาดสดใส เช่น แดง เหลือง น้ำเงิน

สีอ่อนหรือสีจาง (TINT) ใช้เรียกสีแท้ที่ถูกผสมด้วยสีขาว เช่น สีเทา, สีชมพู

สีแก่ (SHADE) ใช้เรียกสีแท้ที่ถูกผสมด้วยสีดำ เช่น สีน้ำตาล

สีสามารถแยกออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. สีธรรมชาติ
2. สีที่มนุษย์สร้างขึ้น

สีธรรมชาติ เป็นสีที่เกิดขึ้นเองธรรมชาติ เช่น สีของแสงอาทิตย์ สีของท้องฟ้ายามเช้า เย็น สีของรุ่งกีนน้ำ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเองธรรมชาติ ตลอดจนสีของ ดอกไม้ ต้นไม้ พื้นดิน ท้องฟ้า น้ำทะเล

สีที่มนุษย์สร้างขึ้น หรือได้สังเคราะห์ขึ้น เช่น สีวิทยาศาสตร์ มนุษย์ได้ทดลองจากแสงต่างๆ เช่น ไฟฟ้า นำมาผสมโดยการทอแสงประสานกัน นำมาใช้ประโยชน์ในด้านการละคร การจัดฉาก เวที โทรทัศน์ การตกแต่งสถานที่

วรรณะของสี

วรรณะของสี คือสีที่ให้ความรู้สึกร้อน-เย็น ในวงจรสีจะมีสีร้อน 7 สี และสีเย็น 7 สี ซึ่งแบ่งที่ สีม่วงกับสีเหลือง ซึ่งเป็นได้ทั้งสองวรรณะ แบ่งออกเป็น 2 วรรณะ

วรรณะสีร้อน (WARM TONE) ประกอบด้วยสีเหลือง สีส้มเหลือง สีส้ม สีส้มแดง สีม่วงแดงและสีม่วง สีใน วรรณะร้อนนี้จะไม่ใช่สีสดๆ ดังที่เห็นในวงจรสีเสมอไป เพราะสีในธรรมชาติย่อมมีสีแตกต่างกันไปกว่าสีในวงจรสีธรรมชาติอีกมาก ถ้าหากว่าสีใด ก่อนข้างไปทางสีแดงหรือสีส้ม เช่น สีน้ำตาลหรือสีเทาอมทอง ก็ถือว่าเป็นสีวรรณะร้อน

วรรณะสีเย็น (COOL TONE) ประกอบด้วย สีเหลือง สีเขียวเหลือง สีเขียว สีเขียวน้ำเงิน สีน้ำเงิน สีม่วงน้ำเงิน และสีม่วง ส่วนสีอื่น ๆ ถ้าหนักไปทางสีน้ำเงินและสีเขียวก็เป็นสีวรรณะเย็น ดังเช่น สีเทา สีดำ สีเขียวแก่ เป็นต้น จะสังเกตได้ว่าสีเหลืองและสีม่วงอยู่ทั้งวรรณะร้อนและวรรณะเย็น ถ้าอยู่ในกลุ่มสีวรรณะร้อนก็ให้ความรู้สึกร้อนและฉ่ำ อยู่ในกลุ่มสีวรรณะเย็นก็ให้ความรู้สึกเย็น ไปด้วย สีเหลืองและสีม่วงจึงเป็นสีได้ทั้งวรรณะร้อนและวรรณะเย็น

สีของวัตถุ

แสงขาวที่เห็นในธรรมชาติเมื่อตกกระทบลงบนวัตถุใด ๆ จะเกิดปรากฏการณ์ได้หลายอย่างกล่าวคือสามารถ สะท้อน ดูดกลืนและส่องผ่าน ถ้าหากวัตถุสามารถสะท้อนแสงได้หมดทุกความยาวคลื่น ในปริมาณที่เท่า ๆ กัน เราจะเห็นวัตถุนั้นเป็นสีขาว ถ้าหากวัตถุดูดกลืนแสงไว้หมด เราจะเห็นวัตถุนั้นเป็นสีดำ เพราะไม่มีแสงจากวัตถุนั้นเข้าตาของเราเลย เพื่อให้สะดวกในการพิจารณาสี จึงแบ่งแสงที่มองเห็นออกเป็น 3 ช่วงคือ

1. ช่วงแสงน้ำเงินโดยมีความยาวคลื่นประมาณ 400 - 500 นาโนเมตร
2. ช่วงแสงเขียวโดยมีความยาวคลื่นประมาณ 500 - 600 นาโนเมตร
3. ช่วงแสงแดงโดยมีความยาวคลื่นประมาณ 600 - 700 นาโนเมตร

ถ้าวัตถุใดก็ตามดูดกลืนแสงสีได้ไม่เท่ากันในแต่ละช่วงความยาวคลื่น เมื่อมีแสงขาวมาตกกระทบวัตถุนั้นจะปรากฏให้เห็นเป็นสี ตัวอย่างเช่นแอปเปิ้ลจะดูดกลืนแสงสีน้ำเงินและสีเขียวไว้ และสะท้อนแสงสีแดงออกมา เราจึงเห็นเป็นสีแดง เป็นต้น

สเปกตรัมที่มองเห็นได้

แสงเป็นคลื่นของการแผ่รังสีแม่เหล็กไฟฟ้า " แสงสีขาว" เป็นส่วนผสมของแสงสีต่าง ๆ แต่ละแสงสีมีความถี่และความยาวคลื่นเฉพาะ ตัวสีเหล่านี้รวมตัวเป็นสเปกตรัมที่มองเห็นได้ ตาและสมองของเรารับรู้สิ่งต่าง ๆ จากความแตกต่างของความยาวคลื่นของสีที่เรามองเห็นได้

แสงสีที่ปล่อยออกมา

ลำแสงขาวที่ถูกหักเหขณะที่มันผ่านเข้าและออกจากปริซึม ปริซึมหักเหแสงที่มีความยาวคลื่นต่าง ๆ กันด้วยปริมาณต่างกัน แล้วปล่อยให้ลำแสงขาวออกมาเป็นสเปกตรัมที่มองเห็นได้

การผสมกันของสี

สีต่าง ๆ ที่เราเห็นสามารถเกิดจากการผสมกันของแม่สีเพียง 3 สีเท่านั้น โดยการผสมกันของสีนี้มีได้ 2 แบบคือ การผสมสีแบบบวก (additive color mixing) และการผสมสีแบบลบ (subtractive color mixing)

James Clark Maxwell เป็นคนเสนอทฤษฎีการผสมสีแบบบวกโดยได้ฉายภาพจากฟิล์มพอลิทิฟขาวดำ 3 แผ่น ที่ได้จากการถ่ายภาพโดยใช้แผ่นกรองแสงสีแดง เขียว และน้ำเงิน บังหน้ากล้องถ่ายภาพ การถ่ายภาพดังกล่าวทำให้ฟิล์มแต่ละแผ่นบันทึกเฉพาะแม่สีของแสงที่สะท้อนออกมาจากวัตถุเป็นน้ำหนักรหัสต่าง ๆ บนฟิล์มตามความเข้มแสงที่สะท้อนจากวัตถุ จากนั้นนำฟิล์มแต่ละแผ่นไปฉายด้วยเครื่องฉายที่มีแผ่นกรองแสง สีแดง เขียว และน้ำเงิน บังอยู่ เมื่อแสงสามสีนี้ไปรวมกันบนจอภาพจะเกิดเป็นสีต่าง ๆ ขึ้นมาใหม่อีกมากมาย จากการผสมสีของแสงทั้งสามในความเข้มต่าง ๆ กัน

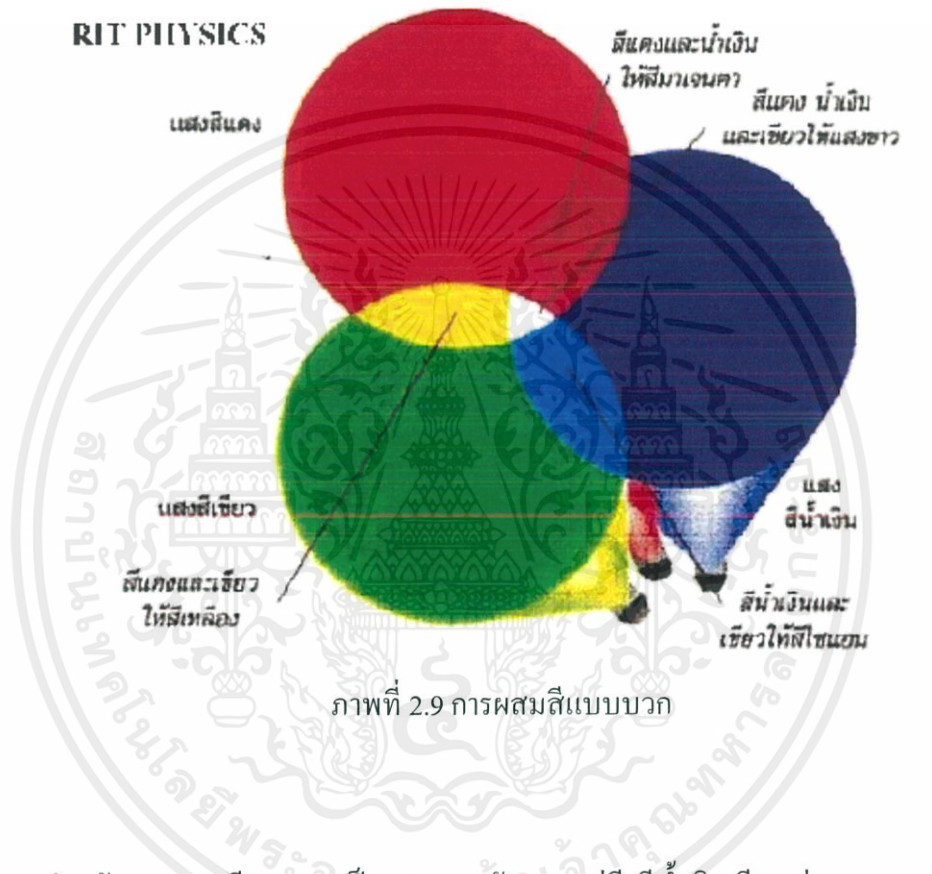
การผสมสีแบบบวกนี้เป็นการผสมกันของสีของแสง ซึ่งมีแม่สีหลัก (primary color) คือ แสงสีแดง เขียวและน้ำเงิน ซึ่งเราจะพบเห็นการผสมสีแบบบวกได้จากจอโทรทัศน์ หรือจอคอมพิวเตอร์ และเราจะเรียกสีที่เกิดจากการผสมกันของแม่สีบวกว่า แม่สีรอง (secondary color) ซึ่งได้แก่สีน้ำเงินเขียว (Cyan) สีม่วงแดง (magenta) และสีเหลือง (yellow) จากภาพ เราจะเห็นว่า

สีน้ำเงิน รวมกับ สีเขียว ได้ สีน้ำเงินเขียว

สีน้ำเงิน รวมกับสี แดง ได้ สีม่วงแดง

สีแดง รวมกับ สีเขียว ได้ สีเหลือง

สีน้ำเงิน รวมกับ สีเขียว รวมกับ สีแดง ได้ สีขาว

ภาพที่ 2.9 การผสมสีแบบบวก

สำหรับการผสมสีแบบลบเป็นการผสมกันของแม่สี สีน้ำเงินเขียว ม่วงแดงและเหลือง เรา จะพบเห็นการผสมสีแบบลบได้จากสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ สีทาบ้ำน เป็นต้น จากภาพจะเห็นว่า

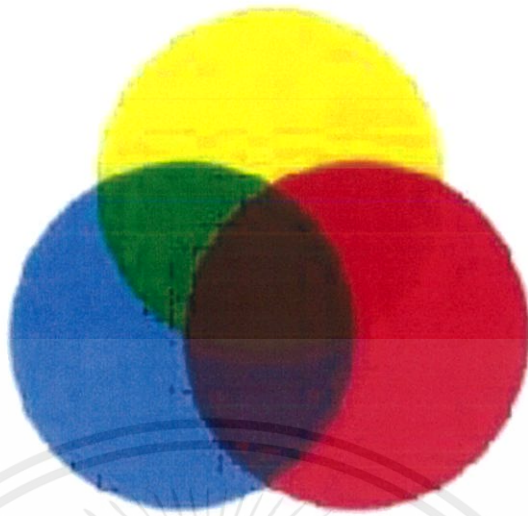
สีน้ำเงินเขียว รวมกับ สีม่วงแดง ได้ สีน้ำเงิน

สีน้ำเงินเขียว รวมกับ สีเหลือง ได้ สีเขียว

สีม่วงแดง รวมกับ สีเหลือง ได้ สีแดง

สีน้ำเงินเขียว รวมกับ สีม่วงแดง รวมกับ สีเหลือง ได้ สีดำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.10 การผสมสีแบบลบ

เมื่อพิจารณาวงกลมการผสมสีทั้งแบบบวกและแบบลบ เราจะสังเกตเห็นว่าการผสมกันของแม่สีบวกคู่หนึ่ง จะให้แม่สีลบ และการผสมของแม่สีลบคู่หนึ่งจะให้แม่สีบวก ซึ่งแม่สีบวกสีแดง อยู่ตรงข้ามกับสีน้ำเงินเขียว สีเขียวอยู่ตรงข้ามกับสีม่วงแดง และสีน้ำเงินอยู่ตรงข้ามกับสีเหลือง เราเรียกลูกคู่สีที่อยู่ตรงข้ามกันว่า สีเติมเต็ม (complementary color) กล่าวคือการผสมกันของสีที่เติมเต็มกัน ของแม่สีบวก จะทำให้ได้สีขาว แต่สำหรับการผสมสีแบบลบจะให้สีดำ หรือพูดอีกนัยหนึ่งว่าการผสมกันของสีเติมเต็มคู่ใดคู่หนึ่ง เปรียบเสมือนการผสมสีของแม่สีทั้งสาม นั่นเอง

สีดิฟแฟรกชัน

พลังงานคลื่นทุกรูปจะ "ดิฟแฟรก" หรือกระจายออกจากเมื่อผ่านช่องว่าง หรือรอบ ๆ วัตถุ แผ่นดิฟแฟรกชันเกรตติง เป็นแผ่นแก้วที่สลักเป็นช่องแคบ ๆ รังสีแสงจะกระจายออก ขณะที่ผ่านช่องแคบนั้นและมีสอดแทรกกระหว่างรังสีโค้งเหล่านั้นเกิดเป็นทางของสีต่าง ๆ กัน

สีท้องฟ้า ท้องฟ้าสีฟ้า

ดวงอาทิตย์ให้แสงสีขาวบริสุทธิ์ ซึ่งจะกระเจิงโดยโมเลกุลของอากาศ ขณะที่ส่องเข้ามาในบรรยากาศของโลก แสงสีฟ้าจะกระเจิงได้ดีกว่าแสงสีอื่น จึงทำให้ท้องฟ้าเป็นสีฟ้า

ท้องฟ้าสีแดง

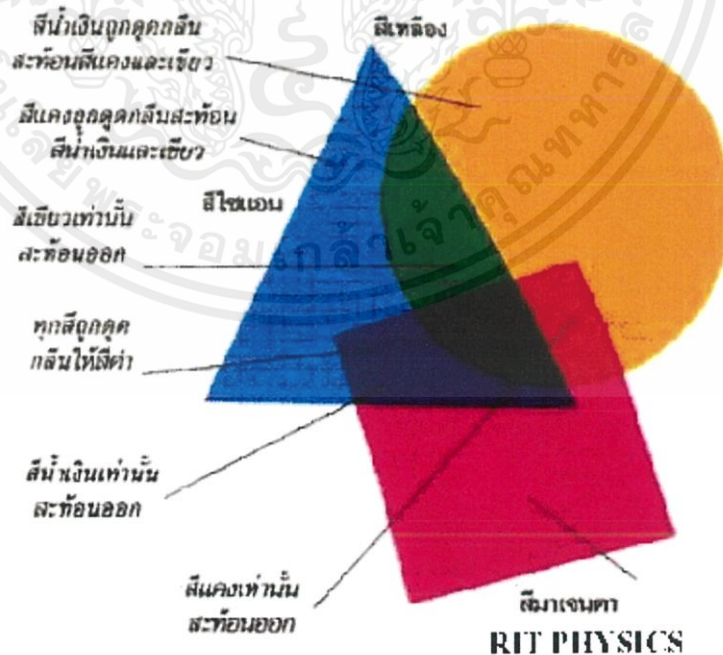
เมื่อดวงอาทิตย์ใกล้จะลับขอบฟ้า แสงสีฟ้าทางปลายอีกด้านหนึ่งของสเปกตรัมจะกระเจิง เราเห็นดวงอาทิตย์เป็นแสงสีแดง-ส้ม เพราะแสงสีจากปลายสเปกตรัมด้านนี้ผ่านมายังตาเรา แต่แสงสีฟ้าหายไป

รุ้งปฐมภูมิ

จะเห็นรุ้งในขณะที่ฝนตก เมื่อดวงอาทิตย์ อยู่ข้างหลังเรา รังสีแสงอาทิตย์ส่องผ่านหยดน้ำฝน ในท้องฟ้า หยดน้ำฝนนั้นคล้ายปริซึมเล็ก ๆ แสงขาวจะหักเหเป็นสเปกตรัมภายในหยดน้ำฝน และจะสะท้อนกลับออกมาสู่อากาศเป็นแนวโค้งสีต่าง ๆ

แผ่นกรองสี

แผ่นกรองสีจะดูดกลืนสีบางชนิด แต่ปล่อยให้สีอื่นผ่านได้ เมื่อวางแผ่นกรองสีน้ำเงินบนไฟฉาย จะให้แสงสีน้ำเงิน แผ่นกรองสีจะดูดกลืนแสงสีเขียวและแดงของสเปกตรัม และยอมให้แสงสีน้ำเงินผ่าน

ภาพที่ 2.11 แผ่นกรองสี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กระบวนการลบสี

สีปฐมภูมิได้แก่ สีมาเจนตา ไชแอน และเหลือง หมึกสีเหลืองดูคล้ำ (หรือลบ) แสงสีน้ำเงินจากแสงสีขาว มันสะท้อนแสงสีแดง และเขียว ซึ่งสมองเราแปลความหมายเป็นสีเหลืองแดง เขียว และน้ำเงิน เป็นสีลบทุกขยภูมิ สีเหลืองผสมกับสีไชแอนดูคล้ำทั้งแสงสีน้ำเงินและสีแดง เหลือแต่สีเขียวไว้

หลักการสะท้อนของแสง (Reflection)

การสะท้อนของแสง

การที่เรามองเห็นวัตถุต่าง ๆ ได้ เพราะมีแสงจากวัตถุนั้นมาเข้าตาเรา ถ้าไม่มีแสงจากวัตถุมาเข้าตา จะเห็นวัตถุนั้นเป็นสีดำ

รังสีของแสง เป็นเส้นที่แสดงทิศทางการเคลื่อนที่ของแสง เขียนแทนด้วยเส้นตรงมีหัวลูกศร รังสีแสงแบ่งเป็น 3 แบบ คือ รังสีขนาน รังสีลู่ออก และรังสีลู่เข้า

วัตถุที่สะท้อนแสงได้ดีจะมีลักษณะเป็นผิวเรียบ มัน เช่น กระจกเงาราบ เป็นต้น

การหักเหของแสง

การหักเหเกิดขึ้นเมื่อแสงเดินทางผ่านตัวกลางอย่างน้อย 2 ชนิด ที่มีความหนาแน่นไม่เท่ากัน การหักเหจะเกิดขึ้นตรงผิวรอยต่อของตัวกลาง ถ้าแสงเดินทางผ่านตัวกลางชนิดเดียวกันแสงจะเดินทางเป็นเส้นตรง

การเกิดภาพจากกระจก

กระจกแบ่งออกเป็นกระจกเงาระนาบและกระจกโค้ง กระจกโค้งมี 2 ชนิด คือ กระจกเว้า และกระจกนูน

กระจกราบ (Plane Mirrors)

กระจกราบหรือกระจกเงา เป็นกระจกที่ประกอบขึ้นจากแผ่นแก้วฉาบ โลหะ ซึ่งพื้นผิวบริเวณที่ฉาบโลหะบนแผ่นแก้วเป็นจุดที่ทำให้เกิดการสะท้อนของแสง โดยในธรรมชาตินั้นแสงจะไม่เกิดการสะท้อนกับพื้นผิวที่โปร่งแสง เช่น กระจกใส หรือ ผิวน้ำ เมื่อนำวัตถุใดๆ มาวางบริเวณหน้ากระจก จะเกิดการสะท้อนลำแสงเป็นจำนวนมากออกมาจากวัตถุ โดยที่แสงตกกระทบจะมีมุมตกกระทบขนาดเท่ากับมุมสะท้อน ทำให้เกิดการตัดกันของลำแสงเสมือนเกิดเป็นภาพเสมือนบริเวณหลังกระจก ได้ลักษณะภาพที่กลับซ้ายเป็นขวาและมีขนาดเท่ากับวัตถุ

การสะท้อนบนพื้นผิวขรุขระ (Diffuse Reflection)

การสะท้อนของแสง จะเกิดขึ้นเมื่อแสงเคลื่อนที่ไปตกกระทบบนพื้นผิววัตถุ แล้วสะท้อนกลับมายังทิศทางของตัวกลางแรก โดยแสงที่สะท้อนออกมานั้นจะเปลี่ยนแปลงตามลักษณะพื้นผิว ถ้าพื้นผิวเรียบจะให้แสงสะท้อนที่เป็นระเบียบ แต่ถ้าพื้นผิวขรุขระจะให้แสงสะท้อนที่กระจัดกระจาย ไม่เป็นระเบียบและเกิดการสะท้อนกลับออกไปในหลายทิศทาง ตัวอย่างเช่น เมื่อแสงตกกระทบลงบนถนนที่มีพื้นผิวแห้งและขรุขระ จะเกิดการสะท้อนแสงเข้ามาয়งตา แต่ตรงกันข้ามเมื่อแสงตกกระทบลงบนพื้นถนนที่เปียกไปด้วยน้ำ ฝิวน้ำจะทำให้เกิดการสะท้อนบนผิวเรียบ แสงจากรถจึงสะท้อนไปยังหน้ารถเพียงอย่างเดียวและมีแ่งส่วนน้อยเท่านั้นที่สะท้อนเข้าตา จึงเป็นเหตุผลที่ทำให้การมองพื้นถนนที่เปียกหลังฝนตก มองเห็นได้ไม่ชัดเจน

กฎการสะท้อนของแสง (The Laws of Reflection)

1. รังสีตกกระทบ รังสีสะท้อน และเส้นปกติจะอยู่ในระนาบเดียวกัน
2. มุมตกกระทบเท่ากับมุมสะท้อน

ลักษณะการสะท้อนของแสง

การสะท้อนของแสงสามารถแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

การสะท้อนปกติ คือการสะท้อนของแสงที่รังสีตกกระทบ รังสีสะท้อน และเส้นปกติ หรือเส้นแนวฉากอยู่บนระนาบเดียวกัน สามารถเกิดและให้ผลเหมือนกันบนวัตถุที่มีพื้นผิวเรียบ ทั้ง

ลักษณะผิวราบและผิวโค้ง ตัวอย่างเช่น บนพื้นผิวกระจกเงา และพื้นผิวโลหะต่าง ๆ โดยที่การสะท้อนปกตินี้ มุมตกกระทบนั้นจะมีค่าเท่ากับมุมสะท้อนเสมอ

การสะท้อนกระจาย เกิดขึ้นกับการสะท้อนของแสงลงบนวัตถุที่มีพื้นผิวขรุขระ ตัวอย่างเช่น ไม้ กระดาษ หรือวัตถุที่บดแสงอื่น ๆ ก็เกิดการสะท้อนแสงในรูปแบบเดียวกัน ซึ่งด้วยพื้นผิวของวัตถุที่ไม่เรียบและหยวนนี่จึงทำให้แสงที่สะท้อนนั้นกระจายออกไปในหลายทิศทาง เรียกการสะท้อนดังกล่าวว่า การสะท้อนกระจาย หากพิจารณาพื้นผิวเป็นบริเวณเล็ก ๆ จะพบว่าพื้นผิวขรุขระนั้นประกอบขึ้นจากพื้นผิวเรียบจำนวนมากที่ทำมุมเป็นองศาต่าง ๆ กัน โดยที่มุมตกกระทบจะมีค่าเท่ากับมุมสะท้อนบริเวณตำแหน่งที่แสงตกกระทบเสมอ

การสะท้อนกลับหมด คือการที่แสงวิ่งจากตัวกลางโปร่งแสงไปยังตัวกลางโปร่งใสสามารถอธิบายให้เข้าใจง่ายจากตัวอย่างของการที่แสงวิ่งจากแก้วไปยังอากาศ หากแสงบางส่วนสะท้อนกลับและบางส่วนทะลุจากแก้วออกไปยังอากาศ คือการที่แสงทำมุมตกกระทบมีค่าน้อยกว่า 42 องศา แต่ถ้ามุมที่ตกกระทบมีค่าเท่ากับ 42 องศา แสงทั้งหมดจะสะท้อนกลับคืนสู่แก้ว โดยที่ไม่ออกไปยังอากาศเลย เรียกการสะท้อนลักษณะนี้ว่า การสะท้อนกลับหมด รอยต่อระหว่างตัวกลางคือแก้วกับอากาศนั้นให้การตกกระทบที่ทำให้แสงสะท้อนกลับหมด ซึ่งจะมีค่าขึ้นอยู่กับชนิดของตัวกลางที่ต่างกันไป อีกตัวอย่างคือการมองผ่านแผ่นกรองแสงสีต่าง ๆ กัน ทำให้เห็นปรากฏการณ์ของแสงในหลายรูปแบบ เช่น แผ่นกรองแสงสีแดง ยอมให้เพียงแสงสีแดงทะลุผ่าน จึงสะท้อนออกมาให้เห็นเป็นสีแดง แผ่นกรองแสงสีเหลืองซึ่งเป็นสีทุติยภูมิ ที่เกิดจากการรวมกันของแสงสีแดง และสีเขียว จะสะท้อน แล้วยอมให้แสงสีแดง และสีเขียวทะลุผ่าน การมองผ่านแผ่นกรองแสงสีต่าง ๆ เพื่อควัดดู ๆ จะเห็นสีวัตถุที่ต่างไปจากการมองวัตถุแบบปกติในแสงขาว

สรุปแล้วในการสะท้อนของแสงกับผิววัตถุ กรณีที่วัตถุมีพื้นผิวเรียบจะให้แสงสะท้อนออกมาเป็นระเบียบ ได้ภาพที่ชัดเจน แต่หากวัตถุมีพื้นผิวขรุขระ จะให้แสงสะท้อนกระจัดกระจาย ได้ภาพที่ไม่ชัดเจน

การสะท้อนของแสงนั้นเกิดขึ้นได้บริเวณทุกผิวสัมผัสระหว่างตัวกลางสองชนิด โดยที่ดัชนีการหักเหแสงของผิวสัมผัสทั้งสองชนิดนั้นต้องมีค่าไม่เท่ากัน เช่น การสะท้อนของแสงบนกระจกเงา คือการสะท้อนของแสงบริเวณผิวสัมผัสของแก้วกับโลหะที่ฉาบไว้ ส่วนการสะท้อนบนผิวน้ำ คือการสะท้อนที่เกิดขึ้นบริเวณผิวสัมผัสของน้ำกับอากาศ ปกติแล้วแสงสะท้อนส่วนหนึ่งจะเกิดการสะท้อนกลับไปยังผิวสัมผัสของวัตถุ ส่วนที่เหลือนั้นจะเกิดการหักเหของแสงไปยังตัวกลางอื่น ๆ

สรุปแสงและสมบัติของแสง

1. การสะท้อนของแสงเกิดขึ้นเมื่อแสงเดินทางจากตัวกลางที่มีค่าความหนาแน่นแตกต่างกัน โดยแสงจะตกกระทบกับตัวกลางใหม่ แล้วสะท้อนกลับเข้าสู่ตัวกลางเดิม
2. กฎการสะท้อนของแสงกล่าวว่า ถ้ารังสีตกกระทบ รังสีสะท้อน และเส้นปกติอยู่บนระนาบเดียวกันแล้ว ค่าของมุมตกกระทบกับมุมสะท้อนจะเท่ากันเสมอ
3. ลักษณะของภาพที่เกิดจากกระจกนูนและกระจกเว้าขึ้นอยู่กับระยะ โฟกัสและระยะวัตถุ
4. การหักเหของแสงเกิดขึ้นเมื่อแสงเดินทางผ่านตัวกลางที่มีค่าความหนาแน่นแตกต่างกัน แล้วปรากฏว่า รังสีของแสงเบนไปจากแนวเดิม
5. ลักษณะของภาพที่เกิดจากเลนส์นูนและเลนส์เว้าขึ้นอยู่กับระยะ โฟกัสและระยะวัตถุ
6. การสะท้อนกลับหมดเกิดขึ้นเมื่อมุมตกกระทบโตกว่ามุมวิกฤต ทำให้ไม่มีรังสีหักเหเกิดขึ้น แต่จะเห็นรังสี สะท้อนแทน
7. ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติของแสงที่เกิดจากสมบัติการสะท้อน การหักเห และการสะท้อนกลับหมดของ แสง เช่น รุ้งกินน้ำ พระอาทิตย์ทรงกลด และมิราจ
8. อุปกรณ์ในชีวิตประจำวันที่น่าสมบัติการหักเหและการสะท้อนของแสงมาใช้ประโยชน์ เช่น แว่นตา ทัศน อุปกรณ์ กระจก และเส้นใยนำแสง

สรุปความสว่างและการมองเห็นสีของวัตถุ

1. นัยน์ตาประกอบด้วยกระจกตา เลนส์ตา ม่านตา กล้ามเนื้อยึดเลนส์ตา เรตินา และเซลล์ประสาทตาซึ่งแต่ละส่วนจะทำงานประสานกันเพื่อให้เราเห็นภาพได้ชัดเจน
2. เรตินาประกอบด้วยเซลล์รูปแท่งทำหน้าที่ให้ความรู้สึกเกี่ยวกับความมืดความสว่างและเซลล์รูปกรวยซึ่งเป็นเซลล์ที่มีความไวต่อแสงสีปฐมภูมิ คือ แสงสีเขียว แสงสีแดง และแสงสีน้ำเงิน
3. กล้ามเนื้อยึดเลนส์ตาทำหน้าที่ปรับความยาว โฟกัส ทำให้เรามองเห็นภาพชัดทั้งในระยะใกล้และไกล
4. ความสว่างมีผลต่อนัยน์ตามนุษย์จึงมีการนำความรู้เกี่ยวกับความสว่างมาช่วยในการจัดความสว่างให้เหมาะสมกับกิจกรรมต่าง
5. แสงสีปฐมภูมิประกอบด้วยแสงสีแดง แสงสีเขียว และแสงสีน้ำเงิน เมื่อนำมาผสมกันจะได้แสงสีใหม่
6. เรามองเห็นสีของวัตถุได้เพราะตัวสีที่อยู่ในวัตถุทำหน้าที่ดูดกลืนแสงสีที่ส่องไปยังวัตถุนั้นแล้วสะท้อนแสงสีที่ไม่ได้ดูดกลืนเข้าสู่ตา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพลวงตา

ภาพลวงตา (Optical illusion) หมายถึง ภาพที่หลอกตาให้มองเห็นและรับรู้ผิดพลาดไปจากความเป็นจริง ส่วนใหญ่สายตาจะรับรู้ผิดพลาดเกี่ยวกับรูปทรง ขนาด และสี ในบางครั้งตาของคนเราก็ไม่ได้เห็นสิ่งที่เป็นอย่างที่จริงเสมอไป และสามารถถูกหลอกได้ง่าย ตาและสมองของคนเราจะทำงานประสานกันอย่างใกล้ชิดมาก โดยตาทำหน้าที่รับภาพเข้ามา ส่วนสมองทำหน้าที่ประมวลผลและวิเคราะห์ว่าภาพที่รับเข้ามาเป็นภาพอะไร มีสีอะไร เป็นภาพเคลื่อนไหวหรือภาพนิ่ง เมื่อแสงจากวัตถุกระทบกับเลนส์ตาจะเกิดการหักเหและเกิดเป็นภาพจริงบริเวณจอตา(retina) และจอตาจะจับคู่และแปลงภาพให้เป็นสัญญาณไฟฟ้าส่งต่อไปยังสมอง

สาเหตุของการเกิดภาพลวงตา

สาเหตุที่คนเราเห็นภาพลวงตานั้นมาจากวิวัฒนาการของสมองด้านการประมวลผลภาพ หากสมองใช้เวลานานมากเกินไปในการประมวลผลภาพอาจจะทำให้เกิดผลเสียขึ้นได้ เช่น ถ้าเราขับรถอยู่และสมองต้องประมวลผลทุกอย่างที่เห็นทุก ๆ ครั้ง กว่าจะรับรู้ว่ามันคืออะไรและควรทำอย่างไร ก็คงจะขับรถชนมันไปก่อนแล้ว สมองจึงต้องใช้วิธีลัดทุกวิธีที่จะได้ผลลัพธ์ออกมาให้เร็วที่สุด มันจึงเชื่อมโยงสิ่งที่เห็นเข้ากับสมมติฐานจากประสบการณ์ประกอบเป็นสิ่งที่เรารับรู้

สาเหตุของการเกิดภาพลวงตาสามารถแบ่งออกได้ดังนี้

1. เกิดจากความสามารถในการกวาดสายตาในแนวดิ่งและแนวราบไม่เท่ากัน
2. เกิดจากตา 2 ข้าง ส่งข้อมูลที่แตกต่างกันไปยังสมอง
3. เกิดจากการเติมสิ่งหนึ่งสิ่งใด (Embeddedness)
4. เกิดจากการเกิดมุมหรือ การตัดกันของเส้น (Angle of Intersection Lines)
5. เกิดจากการเปรียบเทียบ หรือขนาดสัมพัทธ์ (Relative Size)
6. เกิดจากสิ่งแวดล้อม
7. เกิดจากการมองภาพด้วยนัยน์ตาทั้งสองข้าง
8. เกิดจากเซลล์ประสาทที่มีขีดจำกัดในการรับรู้
9. เกิดจากสมบัติของแสง เช่น ภาพลวงตาที่เกิดจากการสะท้อนของแสง ทำให้ภาพมีขนาดใหญ่กว่าวัตถุของจริง

2.3 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปะนามธรรม (Abstract Art) และศิลปะกึ่งนามธรรม (Semi Abstract)

ในยุคฟื้นฟูศิลปวิทยาไปจนถึงช่วงยุคกลางคริสต์ศตวรรษที่ 19 ศิลปะตะวันตกรับเอาทัศนคติและอิทธิพลของการสร้างงานศิลปะให้มีลักษณะการทำให้งานดูสมจริงมากที่สุด แต่ในที่สุดยุคฟื้นฟูก็สิ้นสุดลงเพราะการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของ วิทยาศาสตร์ปรัชญา ตลอดจนการค้นพบดินแดนใหม่ๆ มนุษย์ได้รับการศึกษาและมีเสรีภาพมากขึ้น ความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วนี้นำไปสู่การสร้างสรรคงานศิลปะรูปแบบใหม่ๆ จำนวนมาก หนึ่งในนั้นก็คือศิลปะนามธรรม

ศิลปะนามธรรม หมายถึง ศิลปะที่แสดงถึงทัศนคติที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ เป็นศิลปะที่ไม่ได้แสดงถึงความสมจริงของสี สัน รูปภาพ และสภาพแวดล้อม แต่ศิลปินเลือกที่จะนำเสนอความคิดอย่างอิสระผ่านการสร้างสรรค์ภาพ ที่เน้นอิสระของเส้นสี รูปร่างที่แปลกใหม่ การตัดต่อ ตัดทอนรูปทรงขึ้นมาใหม่ ที่ไม่ได้จำกัดอยู่บนรูปสี่เหลี่ยม หรือสามเหลี่ยม การถ่ายทอดภาพนำเสนอออกมาทางภาพสองมิติและสามมิติ ด้วยความที่เป็นศิลปะแบบนามธรรม ทำให้ไม่สามารถโยงเข้ากับแหล่งอ้างอิงรูปธรรมใด ๆ ได้เลยไม่ว่าจะเป็น ภาพธรรมชาติ หรือภาพวาดเหมือนของบุคคล จนทำให้เกิดการตีความได้อย่างไร้ขีดจำกัด เกิดอารมณ์ความรู้สึก และความเข้าใจในตัวภาพแตกต่างกันไปนานาทัศนะ กลุ่มศิลปินที่ริเริ่มงานตามแนวทางใหม่นี้ คือ กลุ่มศิลปินจากอเมริกาและยุโรป โดย มีวา สลีน แคนดินสกี ชาวรัสเซียเป็นผู้ริเริ่ม ศิลปะนามธรรม จึงเป็นทางเลือกใหม่ในการนำเสนอและการเสพงานศิลปะ เพราะการตีความภาพของแต่ละคนอาจตีความได้ไม่เหมือนกัน ต้องอาศัย การมองรวบรวมความรู้สึกอยู่สักครู่ จึงจะเริ่มซึมซับและตีความได้ ซึ่งเหตุเหล่านี้จึงทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ทัศนคติที่สามารถนำไปสู่การปรับตัวในยุคสมัยใหม่กระแสความเคลื่อนไหวทางศิลปะอีกขบวนการหนึ่งที่ถือกำเนิดขึ้น มีชื่อเรียกว่า Abstract Expressionism หรือที่เรียกในภาษาไทยว่า ศิลปะแบบสำแดงพลังอารมณ์แนวนามธรรม

Abstract Expressionism เป็นกระแสเคลื่อนไหวทางศิลปะที่ถือกำเนิดขึ้นในนิวยอร์ก ในช่วงปี 1940-1950 ได้รับอิทธิพลจากกระแสศิลปะนามธรรม (Abstract) ในการแสดงออกของอารมณ์ความรู้สึกผ่านการทำงานศิลปะที่ไม่ยึดติดกับความเป็นจริง เน้นการสำแดงความเคลื่อนไหวแบบฉับพลันและรุนแรงตามสัญชาตญาณของศิลปะเอ็กซ์เพรสชันนิสม์ (Expressionism) รวมถึงใช้ประโยชน์จากการทำงาน โดยอัตโนมัติของจิตไร้สำนึกของศิลปะเซอร์เรียลลิสม์ (Surrealism)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศิลปะ Abstract Expressionism แบ่งย่อย ๆ ออกเป็นสองประเภท

ประเภทแรกคือ แอ็กชัน เพนติง (Action Painting) เป็นชื่อที่บัญญัติโดยนักประวัติศาสตร์ศิลปะและภัณฑารักษ์ชื่อดังอย่าง แฮโรลด์ โรเซนเบิร์ก (Harold Rosenberg) ในปี 1952 โดยนิยามการทำงานจิตรกรรมที่ใช้วิธีการวาดภาพที่แตกต่างจากการจับพู่กันวาดภาพตามปกติ หากแต่ใช้การเคลื่อนไหวของร่างกายแทบทุกส่วน ไม่ว่าจะเป็น แขน ไหล่ ขา ฯลฯ สำแดงท่วงท่าในการใช้สีสร้างภาพให้ปรากฏขึ้นมา

ประเภทที่สองคือ คัลเลอร์-ฟิลด์ เพนติง (Color Field painting) ชื่อของมันถูกตั้งขึ้นมาจากงานจิตรกรรมที่มีลักษณะพื้นที่ของสีกว้างใหญ่ หนาแน่น แบนราบ แผ่กระจายเป็นคราบบนผืนผ้าใบ สร้างพื้นที่ต่อเนื่องกว้างไกลจนดูคล้ายกับท้องทุ่งของสีตามชื่อของมัน

การทำงานศิลปะลักษณะนี้ ไม่ให้ความสำคัญกับเรื่องราวและเนื้อหา หากแต่เน้นไปที่รูปทรงและร่องรอยของสีล้วน และปฏิเสธการใช้ฝีแปรงแบบการวาดภาพทั่วไป ศิลปินมักจะใช้วิธีการเท ราด หรือหยอดสีลงบนผืนผ้าใบให้ไหลจนเกิดเป็นร่องรอยและรูปทรงมากกว่าจะใช้พู่กันในภาพวาดประเภทนี้ สีล้วนเป็นอิสระจากเนื้อหา เรื่องราว หรือวัตถุประสงค์ใด ๆ หากแต่เป็นสาระสำคัญ เป็นความงาม และความจริงแท้ด้วยตัวของมันเอง

ศิลปะกึ่งนามธรรม (Semi Abstract)

เป็นศิลปะที่เริ่มบิดเบือนไปจากศิลปะแบบเหมือนจริง ด้วยการตัดทอนรูปทรงของจริงให้อยู่ในรูปแบบเรียบง่าย แต่ยังมีเค้าโครงที่เหมือนจริงหลงเหลืออยู่ให้รู้ว่าเป็นรูปอะไร การสร้างศิลปะกึ่งนามธรรมนี้จะต้องมีจินตนาการในการสร้างสรรค์งาน เพื่อให้ผลงานมีรูปแบบที่แปลกน่าสนใจ รวมทั้งให้อารมณ์และความรู้สึก ไม่จำเจทั้งเนื้อเรื่องและรูปแบบจะไม่ชัดเจนเหมือนศิลปะแบบเหมือนจริง ดังนั้น ผู้ชมงานศิลปะประเภทนี้จำเป็นจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในลักษณะงานแบบกึ่งนามธรรมด้วยคุณค่าของงานจะเน้น โครงสร้างองค์ประกอบสีที่แปลกน่าสนใจ ตื่นเต้น และแนวความคิดหลายด้าน หลายทางที่ผู้ชมต้องจินตนาการด้วย

2.3 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน

อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน ถือเป็นแรงผลักดัน หรือแรงบันดาลใจส่วนหนึ่ง ต่อการเรียนรู้ และการเก็บเกี่ยว สร้างประสบการณ์ ซึ่งเป็นผลส่งต่อกระบวนการความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน เกิดเป็นผลงานนี้

ผลงานของศิลปินที่มีอิทธิพลต่อแนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า คือ Denis Collette เป็นนักออกแบบกราฟิก Denis Collette อายุ 63 ปี ที่กระตุ้นจิตวิญญาณของผลงานของศิลปิน เช่น Monet, Van Gogh และ Turner ขึ้นมาอีกครั้ง ด้วยภาพถ่ายเงาในแม่น้ำ Quebec's Jacques-Cartier ซึ่งอยู่ใกล้ๆ บ้านของเขาในเมือง Pont-Rouge ประเทศแคนาดา ภาพที่มีสีสันเหล่านี้ อาจเป็นผลงานชิ้นเอกของจิตรกรผู้สร้างสรรค์ภาพเขียนสีน้ำมันรายใหญ่ที่สุดของโลก แต่ในความเป็นจริงแล้วมันคือ ภาพถ่ายต้นไม้สะท้อนให้เห็นในระลอกคลื่นของแม่น้ำ

ภาพที่ 2.12 ภาพสะท้อนบนพื้นผิวของทะเลสาบใกล้บ้านของเขาใน Pont-Rouge, แคนาดา

<https://www.dailymail.co.uk/news/article-1310109/The-impressionist-reflections-caused-ripples-art-world.html>

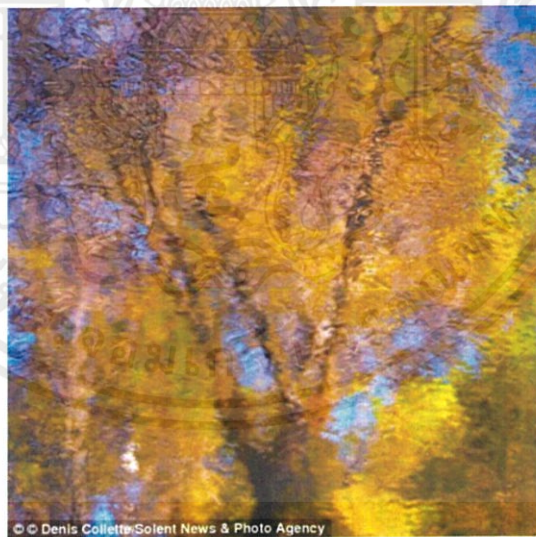
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.13 Into the woods : ภาพถ่ายบรรยากาศที่สะท้อนบนพื้นผิวน้ำระลอกคลื่นของแม่น้ำ

Quebec's Jacques-Cartier

<https://www.dailymail.co.uk/news/article-1310109/The-impressionist-reflections-caused-ripples-art-world.html>

ภาพที่ 2.14 Oil and water : ภาพถ่ายของต้นไม้เหมือนจะเคลื่อนไหวเพราะธรรมชาติของ 'เศษส่วน' ที่ซับซ้อนของคลื่นลูกคลื่น

<https://www.dailymail.co.uk/news/article-1310109/The-impressionist-reflections-caused-ripples-art-world.html>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เดนิสจับภาพอารมณ์เหล่านี้โดยการถ่ายภาพสะท้อนบนพื้นผิวของทะเลสาบใกล้บ้านของเขาใน Pont-Rouge, แคนาดา การสะท้อนของทองคำ ใบไม้สีแดงและสีเขียวมีเอฟเฟกต์พร้อมๆ ราวกับ “ภาพเขียนสีน้ำมัน” ซึ่งเกิดจากระลอกคลื่นบนผิวน้ำ รูปภาพของเขายังสะท้อนแสงท้องฟ้าเมฆและดวงอาทิตย์อีกด้วย เดนิสได้ถ่ายรูปหลายพันภาพในช่วงเช้าและเย็น เขามักเดินไปตามแม่น้ำและทะเลสาบ ภาพถ่ายของเดนิสดูเหมือนจะเคลื่อนไหวเพราะธรรมชาติของ “เศษส่วน” ที่ซับซ้อนของคลื่นลูกคลื่น ผลลัพธ์จะแตกต่างกันไปตามทิศทางของลมระดับน้ำตำแหน่งของแสงและฤดูกาล

เขากล่าวว่า “ฉันชอบความคิดสร้างสรรค์ของน้ำและชอบที่จะประหลาดใจ ฉันถ่ายภาพสะท้อนหลายพันภาพและพวกมันล้วนมีเอกลักษณ์ ภาพสะท้อนส่วนใหญ่เป็นต้นไม้ดอกไม้ป่าวัชพืชพืชพรรณป่าท้องฟ้าและเมฆ แต่รูปถ่ายจะเปลี่ยนไปตามกระแสลม, แสง, ระดับของแม่น้ำและบางครั้งความลึกของแม่น้ำ มันทำให้ฉันหลงใหลเสมอ”

ระลอกน้ำทำให้พวกเขาดูเหมือนภาพวาดสีน้ำมันของ Van Gogh, Turner, Riopelle หรือ Monet' บางครั้งภาพสะท้อนของรายละเอียดของต้นไม้ก็ดูเหมือนแมลงสัตว์ปีกผู้หญิงหรือสวน เดนิส เสริมว่า “สำหรับภาพถ่ายจำนวนมากของฉันฉันต้องใช้การซูมเพราะแม่น้ำนั้นยากมากและเข้าถึงได้ยาก”

2.5 แนวความคิดสร้างสรรค์

แนวคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน มาจากการที่ข้าพเจ้ามีความชื่นชอบส่วนตัวในเรื่องการแปรผันเปลี่ยนของรูปทรงธรรมชาติที่เกิดจากการสะท้อนของน้ำ มันเหมือนเปรียบคล้ายๆ กับดวงตาของเราให้ไปมองใกล้ๆ เลยนำเอาสิ่งที่เป็นไปตามธรรมชาติ มาสร้างให้เกิดอีกมุมมองใหม่ตามจินตนาการ โดยแสดงอารมณ์ที่หลากหลายที่ไม่แน่นอน แสดงความ โรแมนติกของสีสัน ความเคลื่อนไหวอย่างมีจังหวะ ผ่านฝีแปรงบลัชต็อก การปาดเนื้อสีด้วยเกรียง เพื่อแสดงความเป็นระดับของจังหวะการเคลื่อนไหวของน้ำที่กำลังกระทำ กระทบ แปรเปลี่ยนสถานภาพวัตถุที่ถูกสะท้อนจนเกิดเป็นริ้วรอย และเหมือนกับว่า ภาพนั้น ๆ กำลังหลอมละลายอยู่

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้านำเสนอผลงานงานชุดนี้ เพื่อแสดงให้เห็นถึงภาพจังหวะการสะท้อนของน้ำ เสนอภาพมุมมองในอีกมิติที่เกิดจากธรรมชาติสะท้อนธรรมชาติ นำมาสร้างสรรค์ภาพในจินตนาการ โดยสร้างผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ในจินตนาการจากโลกของความจริง แสดงออกมาเป็นผลงานจิตรกรรมรูปแบบศิลปะนามธรรม และกึ่งนามธรรม จึงได้ทั้งศึกษา ค้นคว้า เก็บข้อมูล บันทึกภาพ ตลอดจนวิเคราะห์ถึงแนวคิด ที่มา เพื่อนำไปสู่การดำเนินการสร้างสรรค์ผลงานให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการจะสื่อ

3.1 ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง

ภาพร่างชุดที่ 1

ภาพที่ 3.1 ภาพร่างโครงการที่ 1 ชั้นที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.2 ภาพร่างโครงการที่ 1 ชั้นที่ 2

ภาพที่ 3.3 ภาพร่างโครงการที่ 1 ชั้นที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.4 ภาพร่างโครงการที่ 1 ชั้นที่ 4

ภาพที่ 3.5 ภาพร่างโครงการที่ 1 ชั้นที่ 5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชุดที่ 1

ภาพร่างชุดนี้ที่ข้าพเจ้าได้สร้างขึ้น มีแนวคิดมาจากการที่ข้าพเจ้ามีความชื่นชอบส่วนตัวในเรื่องการบิดเบือนของรูปทรงธรรมชาติที่เกิดจากการสะท้อนของน้ำ เลยนำเอาสิ่งที่เป็นไปตามธรรมชาติ มาสร้างให้เกิดอีกมุมมองใหม่ตามจินตนาการ โดยเริ่มจากค้นคว้าหาข้อมูล หามุมมองแหล่งน้ำที่สนใจ ที่สามารถแสดงภาพสะท้อนบนผิวน้ำ เกิดรูปแบบเป็นภาพที่ตรงกับความต้องการของข้าพเจ้า แล้วถ่ายภาพเก็บไว้หลากหลายมุม เพื่อนำมาวิเคราะห์ คัดเลือกที่จะนำไปใช้ในกระบวนการสร้างภาพร่างอีกที ส่วนมากข้าพเจ้าจะใช้ภาพแหล่งน้ำจาก สถานที่บริเวณที่อยู่ใกล้ๆ รอบตัวข้าพเจ้า เพราะมันมีเรื่องราว และมีความผูกพัน มีความหมายกับข้าพเจ้ามากกว่า สถานที่ที่อยู่ไกลเกินตัว ข้าพเจ้านำภาพเหล่านั้นมาสร้างภาพร่าง โดยใช้โปรแกรม Photoshop ตัดต่อตกแต่ง เกลี่ยรูปทรงให้ดูเหมือนเคลื่อนไหว ปรับแสงสี เป็นสีใหม่ ให้มีความเป็นสีส้ม สดใสกว่า ภาพเดิมที่เป็นอยู่ เพื่อต้องการจะสื่อแสดงอารมณ์ที่หลากหลายที่ไม่แน่นอน แสดงความโรแมนติกของสีส้ม ใช้สีสร้างบรรยากาศ สร้างความงาม สร้างอารมณ์ความรู้สึก ความเคลื่อนไหวอย่างมีจังหวะ มีความลวงตาเป็นนัยๆ ใช้ความหลอมละลายของภาพเพื่อแสดงความเป็นจังหวะการเคลื่อนไหวของน้ำ ทำให้ภาพเหมือนกับกำลังลวงตาเราอยู่ ซึ่งภาพที่ใช้ก็จะมีมุมมองจากหลายๆ ภาพมารวมกัน เพื่อแสดงถึงธรรมชาติที่กำลังซ่อนทับธรรมชาติ สะท้อนมุมมองที่ข้าพเจ้าเห็นต่อสิ่งเร้า

ภาพร่างที่ข้าพเจ้าได้นำไปใช้ทำในงานจริง คือ ภาพร่างชิ้นที่ 5 เพราะ องค์ประกอบโดยรวมของภาพชิ้นนี้ดูสมบูรณ์ที่สุด และรูปทรง ชุดสีที่ใช้บางส่วนค่อนข้างแตกต่าง และไม่ค่อยซ้ำ เหมือนกับภาพร่างชิ้นที่ 1 - 4 โดยข้าพเจ้าได้นำไปพัฒนา จากรูปทรงของภาพร่างชิ้นแรก ๆ มีการปรับเปลี่ยนมุมมอง รูปทรง ชุดสี ปล่อยพื้นที่ว่างบางส่วนบ้าง เพื่อไม่ให้ภาพแน่นจนเกินไป ชุดสีที่ใช้ส่วนใหญ่ก็จะเป็น โทนมืดเขียว ฟ้ำ น้ำเงิน เหลือง ส้ม และชมพู

ภาพร่างชุดที่ 2

ภาพที่ 3.6 ภาพร่างโครงการที่ 2 ชั้นที่ 1

ภาพที่ 3.7 ภาพร่างโครงการที่ 2 ชั้นที่ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.8 ภาพร่างโครงการที่ 2 ชั้นที่ 3

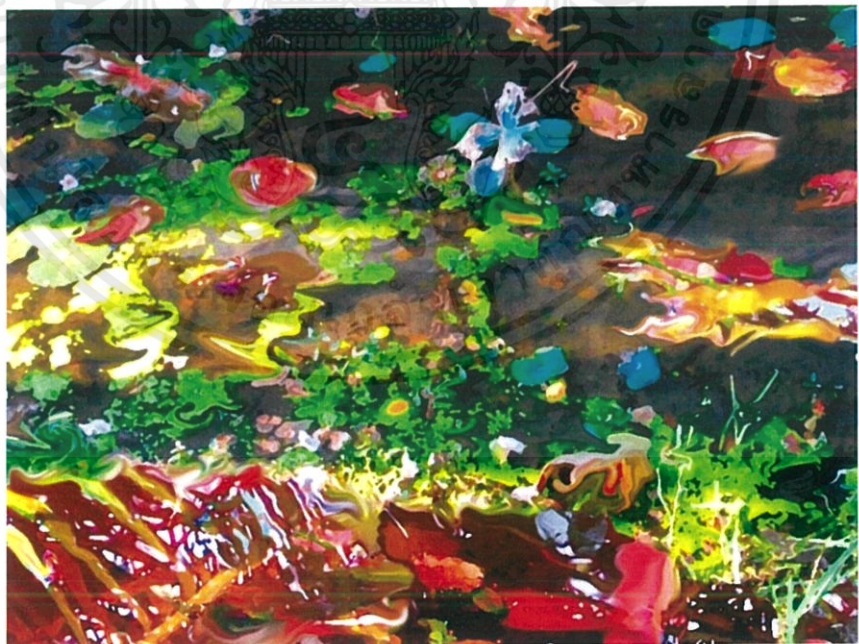

ภาพที่ 3.9 ภาพร่างโครงการที่ 2 ชั้นที่ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.10 ภาพร่างโครงการที่ 2 ชั้นที่ 5

ภาพที่ 3.11 ภาพร่างโครงการที่ 2 ชั้นที่ 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.12 ภาพร่างโครงการที่ 2 ชั้นที่ 7

ภาพที่ 3.13 ภาพร่างโครงการที่ 2 ชั้นที่ 7 (แบบแก้ไข)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชุดที่ 2

ภาพร่างชุดนี้ที่ข้าพเจ้าได้สร้างขึ้น มีแนวคิดมาจากเดิม ที่ข้าพเจ้ามีความชื่นชอบส่วนตัวในเรื่องการบิดเบือนของรูปทรงธรรมชาติที่เกิดจากการสะท้อนของน้ำ เลยนำเอาสิ่งที่เป็นไปตามธรรมชาติ มาสร้างให้เกิดอีกมุมมองใหม่ตามจินตนาการ โดยเริ่มจากค้นคว้าหาข้อมูล หามุมมองแหล่งน้ำที่สนใจ ที่สามารถแสดงภาพสะท้อนบนผิวน้ำ เกิดรูปแบบเป็นภาพที่ตรงกับความต้องการของข้าพเจ้า แล้วถ่ายภาพเก็บไว้หลากหลายมุม เพื่อนำมาวิเคราะห์ คัดเลือกที่จะนำไปใช้ในกระบวนการสร้างภาพร่างอีกที ส่วนมากข้าพเจ้าจะใช้ภาพแหล่งน้ำจาก สถานที่บริเวณที่อยู่ใกล้ๆ รอบตัวข้าพเจ้า เพราะมันมีเรื่องราว และมีความผูกพัน มีความหมายกับข้าพเจ้ามากกว่า สถานที่ที่อยู่ไกลเกินตัว ข้าพเจ้านำภาพเหล่านั้นมาสร้างภาพร่าง โดยใช้โปรแกรม Photoshop ตัดต่อตกแต่ง เกลี่ยรูปทรงให้ดูเหมือนเคลื่อนไหว ปรับแสงสี เป็นสีใหม่ ให้มีความเป็นสีสัน สดใสกว่า ภาพเดิมที่เป็นอยู่ เพื่อต้องการจะสื่อแสดงอารมณ์ที่หลากหลายที่ไม่แน่นอน แสดงความโรแมนติกของสีสัน ใช้สีสร้างบรรยากาศ สร้างความงาม สร้างอารมณ์ความรู้สึก ความเคลื่อนไหวอย่างมีจังหวะ มีความลวงตาเป็นนัยๆ ใช้ความหลอมละลายของภาพเพื่อแสดงความเป็นจังหวะการเคลื่อนไหวของน้ำ ทำให้ภาพเหมือนกับกำลังลวงตาเราอยู่ ซึ่งภาพที่ใช้ก็จะมีมุมมองจากหลายๆ ภาพมารวมกัน เพื่อแสดงถึงธรรมชาติที่กำลังซ่อนทับธรรมชาติ สะท้อนมุมมองที่ข้าพเจ้าเห็นต่อสิ่งเร้า

ภาพร่างที่ข้าพเจ้าได้นำไปใช้ทำในงานจริง คือ ภาพร่างชิ้นที่ 7 เพราะ องค์ประกอบโดยรวมของภาพชิ้นนี้ดูสมบูรณ์ที่สุด มีพื้นที่ว่างโล่ง ไม่แน่นแออัดจนเกินไปเหมือนงานชิ้นก่อนๆ หน้านี้ โดยข้าพเจ้าได้นำไปพัฒนา จากรูปทรงของภาพร่างชุดที่ 1 มีการปรับเปลี่ยนมุมมอง รูปทรง ชุดสี ปล่อยพื้นที่ว่างบางส่วนบ้าง เพื่อไม่ให้ภาพแน่นจนเกินไป ชุดสีที่ใช้ส่วนใหญ่ก็จะเป็นโทนสีเขียว ฟ้ำ เหลือง ส้ม แดง น้ำตาล และชมพู ส่วนสีที่ครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ก็จะเป็นสีฟ้า และสีเขียว แล้วก่อนนำภาพร่างชิ้นนี้มาใช้ทำงานจริง ข้าพเจ้าก็ได้ทำการแก้ไข ตัดส่วนที่ไม่จำเป็นออก เพื่อให้ภาพร่างชิ้นนี้สมบูรณ์มากขึ้น พร้อมตำหรับนำไปใช้สร้างสรรค์ผลงานจริง

3.2 กระบวนการสร้างงาน

ขั้นตอนสร้างงานขั้นแรก เริ่มจากค้นคว้าหาข้อมูล หามุมมอง แหล่งน้ำที่สนใจ ที่สามารถแสดงภาพสะท้อนบนผิวน้ำ เกิดรูปแบบเป็นภาพที่ตรงกับความต้องการของข้าพเจ้า แล้วถ่ายภาพเก็บไว้หลากหลายมุม เพื่อนำมาวิเคราะห์ คัดเลือกที่จะนำไปใช้ในกระบวนการสร้างภาพร่างอีกที่ส่วนมากข้าพเจ้าจะใช้ภาพแหล่งน้ำจาก สถานที่บริเวณที่อยู่ใกล้ๆ รอบตัวข้าพเจ้า เพราะมันมีเรื่องราว และมีความผูกพัน มีความหมายกับข้าพเจ้ามากกว่า สถานที่ที่อยู่ไกลเกินตัว โดยข้าพเจ้านำภาพเหล่านั้นมาสร้างสรรค์ภาพร่างในโปรแกรม Photoshop ก่อน โดยมีกระบวนการแก้ไขปรับเปลี่ยน พัฒนาภาพร่างนั้นหลายครั้ง จนกว่า ภาพร่างนั้นจะสมบูรณ์ ที่สามารถนำมาทำงานในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานจริงอีกที

3.2.1 วัสดุอุปกรณ์

3.2.1.1 สีน้ำมัน

3.2.1.2 พู่กัน

3.2.1.3 เกรียง

3.2.1.4 ถาดสี

3.2.1.5 ถังน้ำ และน้ำยาล้างจาน ไว้สำหรับล้างพู่กัน

3.2.1.6 ผ้าเช็ดสี

3.2.1.7 ลินซีด

3.2.1.8 เฟรมผ้าใบ

3.2.1.9 สีอะคริลิก

ภาพที่ 3.14 ภาพวัสดุอุปกรณ์ 1

ภาพที่ 3.15 ภาพวัสดุอุปกรณ์ 2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.16 ภาพวัสดุอุปกรณ์ 3

ภาพที่ 3.17 ภาพวัสดุอุปกรณ์ 4

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.18 ภาพวัสดุอุปกรณ์ 5

ภาพที่ 3.19 ภาพวัสดุอุปกรณ์ 6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 3.20 ภาพวัสดุอุปกรณ์ 7

ภาพที่ 3.21 ภาพวัสดุอุปกรณ์ 8

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2 ขั้นตอนการทำงาน

3.2.2.1 ถ่ายภาพต้นแบบมุมมองหลายๆ มุมที่สนใจ เพื่อนำมาสร้างภาพร่าง

3.2.2.2 สร้างภาพร่างในโปรแกรม Photoshop

3.2.2.3 แก้ไขภาพร่างให้สมบูรณ์ พร้อมใช้ทำงานจริง

3.2.2.4 เริ่มทำงานลงบนเฟรมผ้าใบ

3.2.3 วิธีการทำงาน

3.2.3.1 ชั่งเฟรมผ้าใบ

3.2.3.2 ทาสีรองพื้นเฟรม โดยใช้สีอะคริลิก

3.2.3.3 ร่างภาพตามภาพร่างที่เลือก

3.2.3.4 เริ่มลงสีบริเวณส่วนที่ต้องเกลี่ยเรียบก่อน โดยเริ่มจากน้ำหนักกลาง นั่นก็คือสีฟ้า ซึ่งเป็นสีที่ครอบคลุมงานทั้งหมด

3.2.3.5 ลงสีน้ำหนักเข้มในส่วนซุติที่ต้องการขบเน้น หรือในส่วนที่เป็นเงา

3.2.3.6 สร้างพื้นผิวของงาน โดยใช้เนื้อสีที่ความรู้สึกออกมาเป็นริ้วรอยของฝีแปรง เนื้อสีที่อิสระ มีสีทันสมัย ใช้เนื้อสีสร้างรูปทรง สร้างพื้นผิวของแสงเงาแทนการใช้เส้น แสดงความรู้สึกอย่างฉับพลัน สร้างพื้นผิวเรียบกับขรุขระเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อแสดงถึงระดับของเอฟเฟกต์ ใช้สีสร้างอารมณ์ ความรู้สึก จังหวะ ดูแล้วรู้สึกถึงการเคลื่อนไหว หลอมละลาย

3.2.3.7 ลงสีในส่วนที่เป็นแสง หรือน้ำหนักสว่าง

3.2.3.8 สูดท่ายเก็บรายละเอียดให้เรียบร้อย

ภาพที่ 3.22 ภาพขั้นตอนการลงสีส่วนที่ต้องเกลี่ยเรียบ

ภาพที่ 3.23 ภาพขั้นตอนการลงสีส่วนที่ต้องใช้เนื้อสีปาดสร้างพื้นผิว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

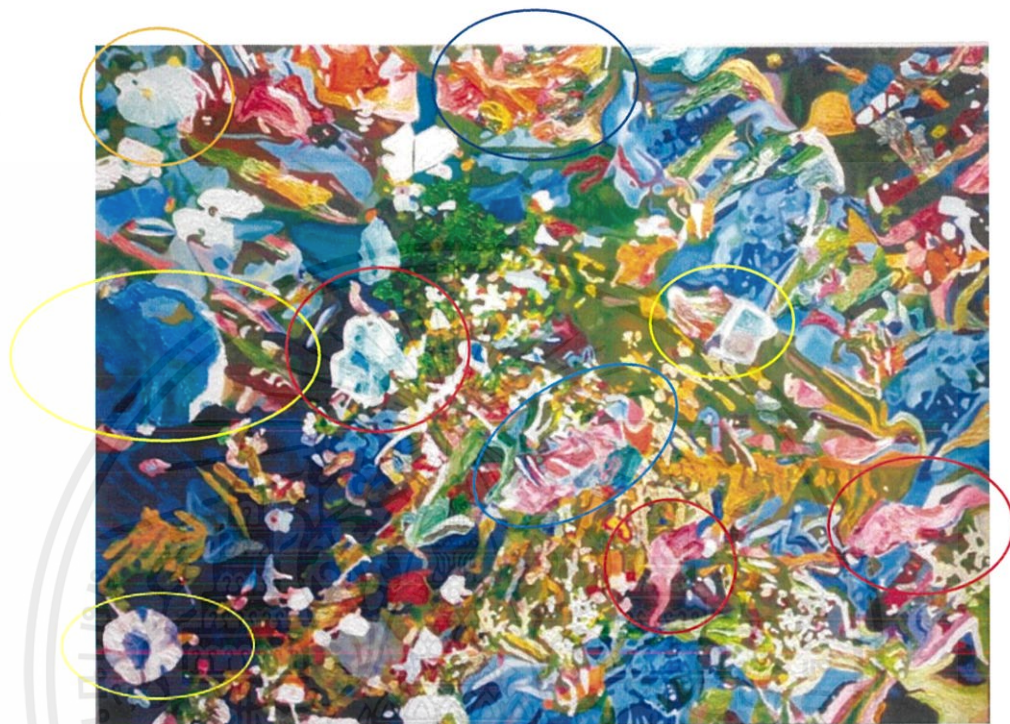
วิเคราะห์และการสร้างสรรค์

ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอ รูปลักษณะ สี สัน จังหวะ การเคลื่อนไหวของรูปทรงวัตถุที่สะท้อนบนผิวน้ำ ภาพที่เกิดจะดูคลี่คลาย หลอมละลายไปจากภาพจริง โดยรูปแบบการสร้างสรรค์ แสดงออกมาเป็นผลงานจิตรกรรมรูปแบบศิลปะนามธรรม และกึ่งนามธรรม เพื่อแสดงให้เห็นถึงจินตนาการสภาวะของภาพสะท้อนที่บิดเบือน เกิดความรู้สึกเคลื่อนไหว สร้างรูปทรงเกิดใหม่ในอีกมิติ การหลอมละลายของเอฟเฟกต์ เกิดสี สัน จังหวะ สีตา แสดงให้ทุกคนเห็นมุมมองอีกมุมหนึ่งของภาพที่เกิดจากธรรมชาติสะท้อนธรรมชาติจนเกิดการลวงตา เป็นภาพใหม่ในมุมมองของข้าพเจ้า

4.1 วิเคราะห์ทัศนธาตุ

การใช้สีสร้างบรรยากาศ น้ำหนักของสีสร้างให้เกิดจังหวะของแสงและเงาสะท้อนที่นุ่มนวล ดูคั่น และงดงาม โดยไม่สนใจรายละเอียดอื่น ๆ สื่อความรู้สึกออกมาเป็นริ้วรอยของฝีแปรง เนื้อสีที่อิสระ มีสี สัน สดใส การใช้เนื้อสีสร้างรูปทรง สร้างพื้นผิวของแสงเงาแทนการใช้เส้น เปลี่ยนแปลงงานจิตรกรรมให้แตกต่าง แสดงความรู้สึกอย่างฉับพลัน ขัดแย้งพื้นผิวเปรียบกับขรุขระ เข้าไว้ด้วยกัน เพื่อแสดงถึงระดับระยะของเอฟเฟกต์

ผลงานชิ้นที่ 1 รูปทรง (form)

ภาพที่ 4.1 ภาพผลงานชิ้นที่ 1 รูปทรง (form)

รูปทรงที่นำมาสร้างสรรค์ผลงาน เป็นรูปทรงที่มาจากวัตถุสะท้อนลงบนผิวน้ำ ซึ่งเป็นรูปร่างเศษซากใบไม้ ดอกไม้ ที่ลอยอยู่บนผิวน้ำ มมองค์ประกอบรูปร่างแสดงออกมาในลักษณะอิสระ เหมือนกำลังหลอมละลาย มีทิศทางเคลื่อนไหวของรูปทรง เพื่อแสดงความเป็นจังหวะที่เกิดจากการกระทำ ณ ช่วงขณะนั้น สะท้อนของธรรมชาติ รูปทรงในภาพเกิดจากการที่ข้าพเจ้านำภาพรูปทรงจากหลายๆ ภาพมารวมกัน เพื่อแสดงถึงธรรมชาติที่กำลังซบเซา วัฒนธรรมชาติ สะท้อนมุมมองที่ข้าพเจ้าเห็นต่อสิ่งเร้า โดยใช้โปรแกรม Photoshop ตัดต่อตกแต่ง เกลี่ยรูปทรงให้ดูเหมือนเคลื่อนไหว เหมือนรูปทรงต่าง ๆ ในภาพกำลังหลอมละลายรวมกัน จนเกิดรูปทรงที่ไม่ตายตัวอีกที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 1 ลักษณะผิว (Textures)

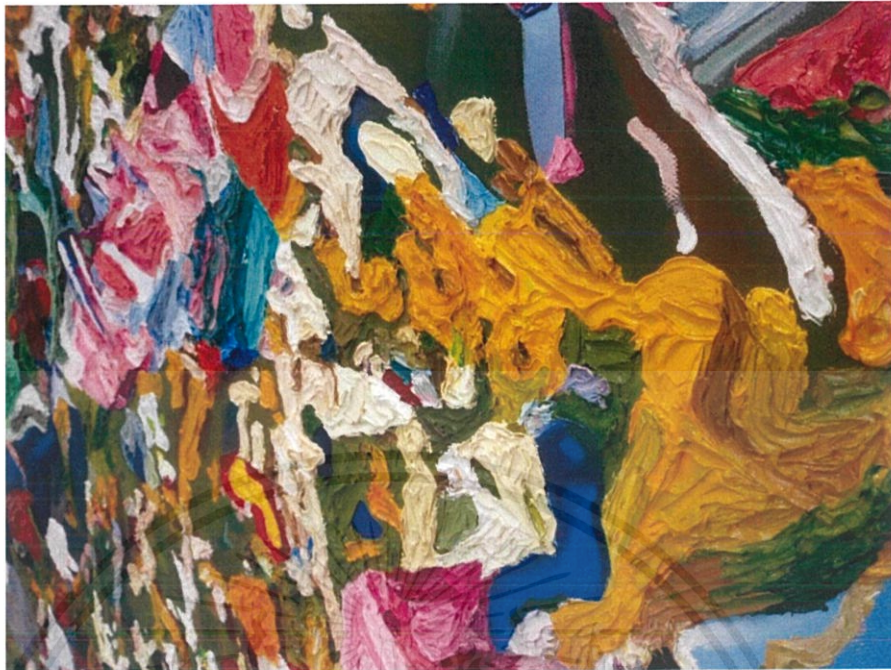

ภาพที่ 4.2 ภาพผลงานชิ้นที่ 1 ลักษณะผิว (Textures)

ภาพที่ 4.3 ภาพผลงานชิ้นที่ 1 ลักษณะผิว (Textures)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.4 ภาพผลงานชิ้นที่ 1 ลักษณะผิว (Textures)

ลักษณะพื้นผิวในส่วนของพื้นผิวน้ำ และในส่วนของรูปทรงเงา และเอฟเฟคของแสงสะท้อนบางส่วน มีลักษณะผิวเรียบ เพื่อที่ต้องการให้มีการลดหลั่น รับกันของสี น้ำหนัก ชัดแย้ง พื้นผิวเรียบกับขรุขระเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อแสดงถึงระดับเอฟเฟคของเงาสะท้อน

ลักษณะพื้นผิวในส่วนรูปทรงเศษซากใบไม้ และรูปทรงจากภาพสะท้อนบางส่วน มีผิวในลักษณะเป็นเนื้อสีมี ริวรอย หนาแน่นนูนขึ้นตามระดับ สื่อความรู้สึกออกมาเป็นริวรอยของฝีแปรง การใช้เกรียงปาดเนื้อสีที่อิสระ ใช้เนื้อสีสร้างรูปทรง พื้นผิวของแสงเงาแทนค่าการใช้เส้น เปลี่ยนแปลงงานจิตรกรรมให้แตกต่าง แสดงความรู้สึกอย่างฉับพลัน ชัดแย้งพื้นผิวเรียบกับขรุขระเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อแสดงถึงการลดหลั่น รับกัน จนเกิดลักษณะเด่นในแต่ละช่วงขององค์ประกอบ การสร้างพื้นผิว แสดงอารมณ์ความรู้สึกถึง ความคู่กัน ความแข็ง ความอ่อนไหว หลอมละลาย ความกลมกลืน จนเกิดเป็นความลงตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 1 สี (Colour)

ในส่วนพื้นหลังที่ครอบคลุมส่วนมาก จะใช้สีฟ้า สีน้ำเงิน สีม่วง เพราะเป็นสีที่แทนค่าสีของพื้นผิวน้ำ

สีของเงาสะท้อนใบบนไม่ใช้สีโทนเข้มๆ ซึ่งก็คือ สีน้ำตาล สีเขียวเข้ม สีม่วงเข้ม เพื่อแทนค่าขั้วเน้นสีของเงา และสีของแสงจะใช้เป็นสีขาว เพื่อแทนค่า แสงที่สาดส่อง

สีของใบบนไม่ เศษซากวัตถุที่ลอยอยู่บนผิวน้ำจะใช้เป็นสีชมพู สีส้ม สีแดง สีเขียวเข้ม สีเขียวอ่อน และสีเหลือง ให้อ่ายทอดอารมณ์ของสี อย่างมีจังหวะ เพื่อแสดงถึงสีสันที่สดใส โรแมนติก เกิดอารมณ์ ความรู้สึก ความมีชีวิต เป็นการใช้สีสนัวรรณะร้อน วรรณะเย็นขั้วเน้นให้เกิดจุดเด่น และสร้างความกลมกลืนไปในตัว

ผลงานชิ้นที่ 1 น้ำหนัก (Volume)

การสร้างน้ำหนักในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า ในส่วนพื้นหลังที่ครอบคลุมส่วนมาก จะเป็นน้ำหนักโทนกลางๆ จนถึงเข้ม เพื่อต้องการให้เกิดจังหวะ ให้น้ำหนักในส่วนนี้สร้างบรรยากาศครอบคลุมองค์ประกอบโดยรวม

น้ำหนักของเงาสะท้อน ก็มีความอ่อนเข้มของตามความเหมาะสม อยู่ที่เงาสะท้อนส่วนนั้น มากน้อยแค่ไหน ส่วนที่เป็นเงา จะใช้น้ำหนักเข้ม กำหนดจุดเด่น จุดรองกัน ส่วนที่เป็นแสงก็จะใช้น้ำหนักสว่าง เพื่อแทนค่า และขั้วเน้นในส่วนที่เป็นแสงให้เด่น

น้ำหนักของใบบนไม่ เศษซากวัตถุที่ลอยอยู่บนผิวน้ำมีลักษณะ จังหวะ ของสีทับกับในแต่ละช่วง ก็จะมีค่าอ่อนเข้มตามความเหมาะสม จึงใช้เป็นน้ำหนักโทนกลางๆ จนถึงสว่าง เพื่อต้องการให้เกิดจังหวะของน้ำหนัก ขั้วเน้นจุดเด่น จุดรอง ตามจังหวะของรูปทรง

ผลงานชิ้นที่ 2 รูปทรง (form)

ภาพที่ 4.5 ภาพผลงานชิ้นที่ 2 รูปทรง (form)

รูปทรงที่นำมาสร้างสรรค์ผลงาน เป็นรูปทรงที่มาจากวัตถุสะท้อนลงบนผิวน้ำ ซึ่งเป็นรูปร่างเศษซากใบไม้ ที่ลอยอยู่บนผิวน้ำ มมองค์ประกอบรูปร่างแสดงออกมาในลักษณะอิสระ เหมือนกำลังหลอมละลาย มีทิศทางการเคลื่อนไหวของรูปทรง เพื่อแสดงความเป็นจังหวะที่เกิดจากการกระทำสะท้อนของธรรมชาติ รูปทรงในภาพเกิดจากการที่ข้าพเจ้านำภาพรูปทรงจากหลายๆ ภาพมา รวมกัน เพื่อแสดงถึงธรรมชาติที่กำลังซอันทับธรรมชาติ สะท้อนมุมมองที่ข้าพเจ้าเห็นต่อสิ่งเร้า โดยใช้โปรแกรม Photoshop ตัดต่อตกแต่ง เกิดรูปทรงให้ดูเหมือนเคลื่อนไหว เหมือนรูปทรงต่าง ๆ ในภาพกำลังหลอมละลายรวมกัน จนเกิดรูปทรงที่ไม่ตายตัวอีกที

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานชิ้นที่ 2 ลักษณะผิว (Textures)

ภาพที่ 4.6 ภาพผลงานชิ้นที่ 2 ลักษณะผิว (Textures)

ภาพที่ 4.7 ภาพผลงานชิ้นที่ 2 ลักษณะผิว (Textures)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 4.8 ภาพผลงานชิ้นที่ 2 ลักษณะผิว (Textures)

ลักษณะพื้นผิวในส่วนของพื้นผิวน้ำ และในส่วนของรูปทรงเงา และเอฟเฟคของแสงสะท้อนบางส่วน มีลักษณะผิวเรียบ เพื่อที่ต้องการให้มีการลดทอน รับกันของสี น้ำหนัก ชัดแย้งพื้นผิวเรียบกับขรุขระเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อแสดงถึงระดับเอฟเฟคของเงาสะท้อน

ลักษณะพื้นผิวในส่วนรูปทรงเศษซากใบไม้ และรูปทรงจากภาพสะท้อนบางส่วน มีผิวในลักษณะเป็นเนื้อสีมี ริวรอย หนาแน่นนูนขึ้นตามระดับ สื่อความรู้สึกออกมาเป็นริวรอยของฝีแปรง การใช้เกรียงปาดเนื้อสีที่อิสระ ไร้เนื้อสีสร้างรูปทรง พื้นผิวของแสงเงาแทนค่าการใช้เส้นเปลี่ยนแปลงงานจิตรกรรมให้แตกต่าง แสดงความรู้สึกอย่างฉับพลัน ชัดแย้งพื้นผิวเรียบกับขรุขระเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อแสดงถึงการลดทอน รับกัน จนเกิดลักษณะเด่นในแต่ละช่วงขององค์ประกอบ การสร้างพื้นผิว แสดงอารมณ์ความรู้สึกถึง ความคู่กัน ความแข็ง ความอ่อนไหว หลอมละลาย ความกลมกลืน จนเกิดเป็นความลงตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบภาพ

การจัดองค์ประกอบภาพของข้าพเจ้าในผลงานแต่ละชิ้นจะมีความใกล้เคียงกัน เพราะมีรูปแบบที่มีความคล้ายคลึงกัน เป็นภาพที่มาจากการถ่ายภาพมุมมองที่มองจากข้างบนลงมา องค์ประกอบภาพโดยรวมจะยึดหลักในความสมดุล ไม่หนักซ้ายเกิน ไม่หนักขวาเกิน จุดเด่น จุดรอง ไม่อยู่กลางเกิน เน้นให้พอดี และอยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสม โดยภาพรวมสร้างให้เกิดอารมณ์ความรู้สึก แสดงสัญลักษณ์เป็นจังหวะของภาพลวงตา

ภาพที่ 4.9 ภาพผลงานชิ้นที่ 1

1. ความกลมกลืน (Harmony)

ความกลมกลืนของผลงานชิ้นนี้ เกิดจากการใช้สีสร้างบรรยากาศ น้ำหนักของสีสร้างให้เกิดจังหวะของแสงและเงาสะท้อนที่นุ่มนวล ดูดีน และงดงาม โดยไม่สนใจรายละเอียดอื่น ๆ สื่อความรู้สึกออกมาเป็นร็วรอยของฝีแปรง เนื้อสีที่อิสระ มีสีสันสดใส สามารถสร้างความมีชีวิต ใช้สีสันทับเน้นน้ำหนัก สร้างบรรยากาศ ให้เกิดจุดเด่น และสร้างความกลมกลืนโดยรวมไปในตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ความหลากหลาย (Variety)

ความหลากหลายที่เกิดขึ้นในผลงานคือ รูปทรงที่นำมาสร้างสรรค์ผลงาน เป็น รูปทรงหลากหลายที่มาจากวัตถุสะท้อนลงบนผิวน้ำ ซึ่งเป็นรูปร่างเศษซากใบไม้ที่ลอยอยู่บนผิวน้ำ มีองค์ประกอบรูปร่างแสดงออกมาในลักษณะอิสระ เหมือนกำลังหลอมละลาย มีความหลากหลายของสีส้ม มีจังหวะการทับซ้อนกันของน้ำหนัก เส้น สี มีความอ่อนเข้มตามจังหวะของรูปทรง มีการใช้เนื้อสี กับการระบายเรียบ สร้างการขัดแย้งของพื้นผิวเรียบกับขรุขระเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อแสดงถึงระดับของเอฟเฟก ให้เห็นถึงจุดเด่น จุดรอง

3. ความสมดุล (Balance)

ความสมดุลในภาพเกิดจากองค์ประกอบภาพมีความหนาแน่นแทบจะทุกสัดส่วน แต่โดยรวมจะยึดหลักในความสมดุล ไม่นักซ้ายเกิน ไม่นักขวาเกิน จุดเด่น จุดรอง ไม่อยู่กลางเกิน เน้นให้พอดี และอยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสม

4. สัดส่วน (Proportion)

สัดส่วนในภาพมีความหนาแน่น เพราะเป็นภาพที่มาจากกรถ่ายภาพในสัดส่วนที่ต้องการ มีสัดส่วนรูปทรงที่หลากหลาย ซึ่งมาจากวัตถุที่สะท้อนลงบนผิวน้ำ แสดงออกมาเป็นรูปร่างเศษซากใบไม้ที่ลอยอยู่บนผิวน้ำ มีองค์ประกอบรูปร่างแสดงออกมาในลักษณะอิสระ เหมือนกำลังหลอมละลาย

5. ความเป็นเด่น (Dominance)

ชุดสีฟ้า สีเขียว สีเหลือง สีส้ม สีแดง และสีชมพู มีสีส้มที่สดใส หลากหลาย และพื้นผิวของเนื้อสี ของเอฟเฟกมีความเป็นเด่นที่สุดในงาน

6. การเคลื่อนไหว (Movement)

รูปทรงของภาพสะท้อนที่แปรผันเกิดความรู้สึกเคลื่อนไหวของน้ำที่สร้างรูปทรงเกิดใหม่ในอีกมิติ แสดงถึงความไม่มั่นคงในบางสถานะ การหลอมละลายของเอฟเฟกต์ รูปทรงของสีสร้างจังหวะ การเคลื่อนไหวเหมือนกำลังลงตาเรา

ภาพที่ 4.10 ภาพผลงานชิ้นที่ 2

1. ความกลมกลืน (Harmony)

ความกลมกลืนของผลงานชิ้นนี้ เกิดจากการใช้สีสร้างบรรยากาศ น้ำหนักของสีสร้างให้เกิดจังหวะของแสงและเงาสะท้อนที่นุ่มนวล คุ้ยค้น และงดงาม โดยไม่สนใจรายละเอียดอื่น ๆ สื่อความรู้สึกออกมาเป็นร็วรอยของฝีแปรง เนื้อสีที่อิสระ มีสีสันสดใส สามารถสร้างความมีชีวิต ใช้สีสัมผัสแน่นน้ำหนัก สร้างบรรยากาศ ให้เกิดจุดเด่น และสร้างความกลมกลืนโดยรวมไปในตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ความหลากหลาย (Variety)

ความหลากหลายที่เกิดขึ้นในผลงานคือ รูปทรงที่นำมาสร้างสรรค์ผลงาน เป็น รูปทรงหลากหลายที่มาจากวัตถุสะท้อนลงบนผิวน้ำ ซึ่งเป็นรูปร่างเศษซากใบไม้ที่ลอยอยู่บนผิวน้ำ มีองค์ประกอบรูปร่างแสดงออกมาในลักษณะอิสระ เหมือนกำลังหลอมละลาย มีความหลากหลายของสีส้ม มีจังหวะการทับซ้อนกันของน้ำหนัก เส้น สี มีความอ่อนเข้มตามจังหวะของรูปทรง มีการใช้เนื้อสี กับการระบายเรียบ สร้างการขัดแย้งของพื้นผิวเรียบกับขรุขระเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อแสดงถึงระดับของเอฟเฟก ให้เห็นถึงจุดเด่น จุดรอง

3. ความสมดุล (Balance)

ความสมดุลในภาพเกิดจากองค์ประกอบภาพโดยรวมจะยึดหลักในความสมดุล ไม่หนักซ้ายเกินไป ไม่หนักขวาเกินไป จุดเด่น จุดรอง ไม่อยู่กลางเกิน เน้นให้พอดี และอยู่ในสัดส่วนที่เหมาะสม

4. สัดส่วน (Proportion)

สัดส่วนในภาพอยู่ในความพอดี ไม่หนาแน่นจนเกินไป เหมือนผลงานชิ้นแรก ในสัดส่วนของผลงานชิ้นนี้มีการปล่อยพื้นที่ว่างเยอะ เพื่อไม่ให้ภาพดูแออัด เพราะเป็นภาพที่มาจากกรอถ่ายครอบภาพในสัดส่วนที่ต้องการ นำมาทับซ้อนกัน จึงได้สัดส่วนรูปทรงที่หลากหลาย ซึ่งมาจากวัตถุที่สะท้อนลงบนผิวน้ำ แสดงออกมาเป็นรูปร่างเศษซากใบไม้ที่ลอยอยู่บนผิวน้ำ มีองค์ประกอบรูปร่างแสดงออกมาในลักษณะอิสระ เหมือนกำลังหลอมละลาย

5. ความเป็นเด่น (Dominance)

ชุดสีฟ้า สีเขียว สีเหลือง สีส้ม และสีชมพู มีสีส้มที่สดใส หลากหลาย และพื้นผิวของเนื้อสีของเอฟเฟกมีความเป็นเด่นที่สุดในงาน

6. การเคลื่อนไหว (Movement)

รูปทรงของภาพสะท้อนที่แปรผันเกิดความรู้สึกเคลื่อนไหวของน้ำที่สร้างรูปทรงเกิดใหม่ในอีกมิติ แสดงถึงความไม่มั่นคงในบางสภาวะ การหลอมละลายของเอฟเฟก รูปทรงของสีสร้างจังหวะ การเคลื่อนไหว เหมือนกำลังลวงตาเรา

บทที่ 5

บทสรุป

ผลงานศิลปนิพนธ์ในหัวข้อ จังหวะของการลวงตา ของข้าพเจ้านั้นมีจุดมุ่งหมาย ที่จะนำเสนอ ผลงานในรูปแบบของจิตรกรรมสีน้ำมันบนผ้าใบ แสดงภาพพื้นผิวที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของน้ำ โดยใช้สีสร้างบรรยากาศ สร้างเอฟเฟกต์ของพื้นผิวในช่วง ณ ขณะนั้น น้ำหนักของสีสร้างให้เกิดจังหวะของแสงและเงาสะท้อนที่นุ่มนวล คุดัน และงดงาม สื่อความรู้สึกออกมาเป็นเรื่องราวของผีแปร่ง เนื้อสีที่อิสระ มีสีสันสดใส ใช้เนื้อสีสร้างรูปทรงของแสงเงาแทนการใช้เส้น เปลี่ยนแปลงงานจิตรกรรมให้แตกต่าง แสดงเอกลักษณ์ ความรู้สึกอย่างฉับพลัน มีการขัดแย้งของพื้นผิวเรียบกับขรุขระเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อแสดงถึงการลดหล่นระยะของเอฟเฟกต์

จากการสร้างสรรค์ผลงานทั้งหมดของข้าพเจ้า ตลอดระยะเวลาการศึกษา สรุปได้ว่า ผลงานศิลปนิพนธ์ของข้าพเจ้า มีจุดมุ่งหมายสำคัญในการสร้างสรรค์ผลงาน คือ เพื่อแสดงให้เห็นถึงจินตนาการสภาวะของภาพสะท้อนที่แปรผัน เกิดจังหวะ เกิดความรู้สึกเคลื่อนไหวของน้ำที่สร้างรูปทรงเกิดใหม่ในอีกมิติ เพื่อแสดงถึงความไม่มั่นคงในบางสภาวะ เกิดภาพลวงตา การหลอมละลายของเอฟเฟกต์ โดยจุดเด่นหลักที่ต้องการแสดงในผลงานของข้าพเจ้า ส่วนมากจะเห็นได้ชัด คือในเรื่องลักษณะของพื้นผิว ที่สร้างผ่านการใช้ผีแปร่ง การปาดเกรียง และในเรื่องของสีสันในตัวงาน ที่มีจุดสีที่จุดฉลาดสดใส แต่ก็มีการครอปสีให้ลดหล่นจุดเด่น จุดรองกัน จนเกิดความงาม สร้างคุณค่าทางความหมายที่ออกมาจากความรู้สึก

ปัญหาและข้อเสนอแนะ

ข้าพเจ้าต้องการแสดงให้เห็นมุมมองอีกมุมหนึ่งของข้าพเจ้า โดยใช้หลักทัศนธาตุองค์ประกอบศิลป์เป็นตัวชี้แนะและใช้อารมณ์ ความรู้สึกที่กลั่นกรองของข้าพเจ้าลงไปในตัวงาน แสดงภาพชุดสีในจินตนาการ โลกของภาพลวงตาผู้คน แต่แสดงภาพที่อยู่ในหลักของโลกแห่งความเป็นจริง ปัญหาที่พบคือ ภาพร่างมุมมองค่อนข้างดูคล้าย ๆ กัน แต่ก็มีภาพร่างที่เป็นไปตามความต้องการของข้าพเจ้าที่ว่า อยากให้ภาพผลงานออกมาเป็นเรื่อง ชุดสีเดียวกัน แต่ดูมีความแตกต่าง

บรรณานุกรม

อนุวัฒน์ จันมะโน. 2560. แสงและการมองเห็น. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

<https://www.scimath.org/lesson-physics/item/7436-2017-08-11-04-21-21> (วันที่ค้นข้อมูล 10 พฤศจิกายน 2562).

ณัฐภัทร สุขวิสูตร. 2557. ศิลปะนามธรรม (Abstract Art). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

<http://worldcivil14.blogspot.com/2014/02/abstract-art.html> (วันที่ค้นข้อมูล 10 พฤศจิกายน 2562).

ภาณุ บุญพิพัฒนาพงศ์. 2560. Abstract Expressionism ศิลปะที่สหรัฐฯ ใช้เป็นอาวุธยุคสงครามเย็น?. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <https://themomentum.co/abstract-expressionism/> (วันที่ค้นข้อมูล 12 พฤศจิกายน 2562).

sumozaza98. 2556. สมบัติการสะท้อนของคลื่น. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

<https://sumozaza98.wordpress.com/2013/02/28/%E0%B8%AA%E0%B8%A1%E0%B8%A9%E0%B8%B1%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%81%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%AA%E0%B8%B0%E0%B8%97%E0%B9%89%E0%B8%AD%E0%B8%99%E0%B8%82%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%A5%E0%B8%B7%E0%B9%88/> (วันที่ค้นข้อมูล 12 พฤศจิกายน 2562).

การผสมสีของแสง. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

https://sites.google.com/site/mixcoloredrgb/knowledge_1 ,

<http://pioneer.netserv.chula.ac.th/~kchawan/colortheory/color1.html> (วันที่ค้นข้อมูล 30 เมษายน 2563).

ทฤษฎีสี. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

<https://homegame9.wordpress.com/%E0%B8%97%E0%B8%A4%E0%B8%A9%E0%B8%8E%E0%B8%B5%E0%B8%AA%E0%B8%B5/> (วันที่ค้นข้อมูล 30 เมษายน 2563).

บริษัท ไทยเจริญเทค จำกัด. หลักการสะท้อนของแสง (Reflexion). [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
<https://www.chi.co.th/article/article-1016/> (วันที่ค้นข้อมูล 3 พฤษภาคม 2563).

วิกิพีเดีย. ภาพลวงตา. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
<https://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%A0%E0%B8%B2%E0%B8%9E%E0%B8%A5%E0%B8%A7%E0%B8%87%E0%B8%95%E0%B8%B2> (วันที่ค้นข้อมูล 3 พฤษภาคม 2563).

ดงฝรั่ง Natayaa. ภาพศิลปะ...เมื่อลมผสมผวน้ำผสานภาพสะท้อน. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :
<http://mblog.manager.co.th/natayaa/th-103542/> (วันที่ค้นข้อมูล 3 พฤษภาคม 2563).

เอกสารประกอบการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ. รูปแบบของงานจิตรศิลป์. [ออนไลน์].
 เข้าถึงได้จาก : http://csatorn.com/semi_abstract.html (วันที่ค้นข้อมูล 4 พฤษภาคม 2563).

DAILY MAIL REPORTER. 2010. The impressionist reflections that have caused ripples in the art world. [Online]. Available : <https://www.dailymail.co.uk/news/article-1310109/The-impressionist-reflections-caused-ripples-art-world.html>

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลงานศิลปะ

ภาพที่ 5.1 ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน จังหวะของการลวงตา 1, 2563

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 150x200 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 5.2 ภาพผลงานศิลปะปนิพนธ์ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน จังหวะของการทวงตา 2, 2563

เทคนิค สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด 110x140 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล นางสาวธมทวรรณ อินทรีย์งค์

วันเดือนปี 20 ตุลาคม 2540

ที่อยู่ 123/104 หมู่ที่ 11 ต.บางปลา อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540

ประวัติศึกษา

2559 ศิลปะบัณฑิต สาขาวิชาจิตรศิลป์ (กลุ่มวิชาเอกจิตรกรรม)

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร

ลาดกระบัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้